

ZÁPAS O DUŠI 91

Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!

LEDEN 2007

*Sola Scriptura – Jedině Písmo
Solus Christus – Jedině Kristus
Soli Deo Gloria – Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia – Jedině Milostí
Sola Fide – Jedině Vírou*

OBSAH

Odkaz	
Ježíšova postoje	1
Služebníci	
slova Božího	3
Štědrý Hospodář	7
Život v církvi	15
O svaté Trojici	18
Jaký je rozdíl mezi	
Modalismem	
a Trinitarismem	19
Přehled dějin	
nauky o Trojici	21
Od našeho	
překladatele	23
„Křesťanský“	
polyteismus“	24
Důvěra ve společnost	31
O víře a náboženství	32
Ekumenická	
Rada Církví	35
Modlitba	41
Deset malých	
křesťanů	42
Boží lid	
v zmätku doby	42
Napsali jste nám	44
Důvod k vděčnosti	47
Slovo z redakce	47

ODKAZ JEŽÍŠOVA POSTOJE V DNEŠNÍ DOBĚ

Kristus – ano či ne?

Vztah Ježíše Krista k Písmu je nezpochybnitelný. Kristus považoval Písmo za neomylné, autoritativní a historicky přesné Boží slovo. Kristus je přesvědčen, že každá čárka Písma je důležitá a věčně platná. To je Kristův postoj. Stott nám připomíná, že „nemáme tu svobodu, abychom vynechali cokoli z Ježíšova učení. ... Nemáme žádnou kompetenci, abychom sami sebe uvedli do pozice soudce a abychom rozhodovali, že přijmeme některé části Jeho učení, zatímco jiné odmítneme.“ Stott zároveň varuje: „Jak můžeme my, učedníci Ježíše, mít nižší pohled na Písmo než měl náš Učitel? Jak můžeme my, služebníci Ježíše, dovolit, aby Písmo zabíralo méně místa v našich životech, než mu dovolil náš Pán?“

Když se tedy zamýšlíme nad otázkou našeho přístupu k Písmu, zamýšlíme se nad naším přístupem k Ježíši. Pokud nepřijmeme Písmo tak, jak ho přijal Ježíš, pak odmítáme Ježíše jako Spasitele. Pokud kriticky odmítneme některé pravdy Písma, pak odmítáme něco z Ježíše. Pokud odmítneme něco z Ježíše, pak ztrácíme jakékoli jistoty a nemáme se absolutně o co opřít. Stejně to vyjádřil i Páček: „Pokud odmítneme věřit části toho, co učí Kristus, pak tímto popíráme, že On je Božím Mesiášem a to vše činí-

<http://www.reformace.cz> nebo <http://www.hcjb.cz>

2 ZÁPAS O DUŠI

me svou vlastní autoritou. Otázka 'Co si myslíš o Starém zákoně?' nachází řešení v otázce 'Co si myslíš o Kristu?' Naše odpověď na první otázku je zároveň odpovědí na druhou.“ Lightner vysvětluje, proč tyto otázky spolu tak souvisí: „Jak Bible, tak Kristus jsou nadpřirozeného původu. Mnozí lidé jsou ochotni přiznat, že Kristus byl velice dobrým člověkem, tím, kdo byl Bohu blíže než kdokoli jiný. Ale On je více než to; je Božím Synem. Stejně tak mnozí uznají, že Bible je opravdu dobrá kniha, kniha, která obsahuje pravdu o Bohu. Ale Bible je mnohem víc než to; je Božím Slovem.“ Vidíme zde dva podobné koncepty Božího Slova a Božího Syna. Lightner vysvětluje důležitost rozpoznání obojího: „Nemůžete mít Spasitele, pokud nepřijmete Jeho pohled na Písmo.“ Takže naše rozhodnutí je rozhodnutím, zda Kristu věříme nebo nikoli. Profesor Tasker o vztahu Ježíše k Písmu řekl: „Pokud se Ježíš mylí v oblasti, které přiřazuje největší důležitost vzhledem ke své osobě a své službě, pak je těžké si přesně představit, jak a proč bychom mu mohli nebo měli důvěřovat v ostatních oblastech.“

Své přesvědčení, které jsem popsal v této práci, bych shrnul slovy Clarka H. Pinnocka: „Nejdůležitější důvod, proč křesťané věří v božský původ a autoritu Bible, je ten, že sám Ježíš Kristus nepochybně vedl k této víře.“

Církev – ano či ne?

Podle Ježíše je chybné pochopení Boha a otázek spasení důsledkem neznalosti Božího slova a Boží moci, která v tomto slově je obsažena. (Mk 12:24) Křesťanské církve jsou často tak slabé, neaktivní a bezzubé právě proto, že ubraly moc Božím slovu. Bible byla okradena a zařazena do kategorie pouze nějaké lepší knihy. Až příliš často už není mocí ke spasení, už není zdrojem života, už není tím Slovem, které proměňuje člověka. Bible už není pro mnohé církve Božím slovem a učení takových církví a křesťanů je srovnatelné pouze s prázdným farizejským učením. Přestože mnozí znají Písmo dokonale, čtou jej

v originálních jazycích a píšou o něm spousty knih, odebrali Bibli moc a jsou od Boha stejně daleko jak už zmínění farizejské učenci.

Toto odebrání se samozřejmě z počátku neprojevuje tím, že by Písmo bylo striktně napadáno. Ale krok za krokem jsou zpochybňovány některé jeho části. Většinou to začíná kritikou autorství, posléze je zpochybňována tradiční exegeze a to z důvodu, že není založena na dostatečně vědeckých poznatcích. Aplikací historických a kulturních filtrů jsou mnohé biblické pravdy rozměňovány a zpochybňovány. Máme problém označit Bibli za bezchybnou, proto se raději o doktrínách Božího slova nebudeme a necháváme všem, ať si věří, čemu chtějí.

Dnešní křesťané jsou tlačeni k tomu, aby akceptovali skeptický postoj k Bibli a jsou ujišťováni v tom, že to je ten správný postoj. Mnozí teologové tvrdí, že záznamy Písma nesmíme brát jako historické, ale jako teologické. To znamená, že se nemáme zabývat otázkou historičnosti, ale toho, co nás tyto texty učí. Wenham potom ukazuje na důsledky takového přístupu: „Z toho plyne, že je možné přijmout nejextrémnější kritický přístup a stále tvrdit, že uznáváme biblické pravdy. Proto musíme dávat pozor, abychom si uvědomovali, jak daleko nás může zavést nekritické přijetí biblického kriticismu. Je důležité, abychom nadále brali Písmo tak, jak je brala a chápala prvotní a historická církev.“

Otázka je, jak dlouho zůstaneme nekritičtí k devalvací Písma? Jak dlouho budeme mlčky přihlížet, jak jsou naši studenti teologie masírováni kritikou Bible? Jak dlouho budeme přihlížet tomu, že se mnozí faráři už nebojí Písmo podřít svému kriticky naladěnému rozumu?

Je na čase, abychom znovu aplikovali vyznání pastora Kotuly: „Jako kniha, ve které se zjevil sám Bůh a skrze kterou k nám promlouvají Jeho svědkové, proroci, apoštolové a především sám Boží Syn, Ježíš Kristus, je pro nás Bible autoritou vyžadující jednoznačné uznání a poslušnost.“ Znovu se potřebujeme pod-

řídít Písmu. Musíme hledat cesty, jak vrátit Písmo tam, kam patří. Musíme si uvědomit to, co vyznává Carson: „Vyznáváme, že Písmo učí neomylnou pravdu, a že tato víra je nejen trpělivá v odůvodněné obraně, ale je nesmírně důležitá pro existenci církve.“ Existence církve je opravdu závislá na vztahu církve k Písmu a na schopnosti církve Písmo bránit.

Jakou tedy máme budoucnost?

Uvědomme si znovu, jaký měl k Písmu přístup Ježíš. Jak nesmírně důležité pro něj bylo, že Písmu může bezvýhradně důvěřovat a to do posledního písmenka. Znovu si uvědomme, jak významné je vnitřní svědectví Písma. Jak říká Carson: „Příliš málo křesťanů si například uvědomuje, kolik zásadní evidence ve vnitřním svědectví Písma poukazuje na vlastní pozici Písma.“ Vraťme se tedy k Písmu! Studujme jej a dovolme mu, aby nám ukázalo, čím je!

Zásadním úkolem každého kazatele Božího slova musí být to, aby vedl k lásce k Božímu slovu, aby ukazoval jeho obrovskou hodnotu. Potřebujeme znovu ukázat, jaké bohatství leží v Písmu. Potřebujeme, aby o nás i dnes platilo to, co platilo kdysi: „Evangelická církev uznávající Písmo svaté za jediný zdroj pravdy, víry a vyučování vždy kladla velký důraz na čtení a studium Bible. V evangelické církvi se zrodil obraz skutečného evangelíka. Je jím biblický člověk, který zná Bibli a žije Bibli. Je smutné, že zvyk čtení Bible se čím dál více vytrácí a definovaný typ skutečného evangelíka se vytrácí.“

Musíme souhlasit s Montgomerym: „Dokud je v církvi Ježíš Kristus vyznáván, ctěn a obdivován, tak můžeme jistě očekávat, že přetrvá vysoká autorita Písma. Ale z důvodu významného pokulhávání dnešních křesťanů v této oblasti odvážně voláme po návratu k řádnému přijímání Bible a to na základě podstatných faktů sledovaných v doktríně inspirace Písma tak, jak ji učil náš Pán.“

Ukázka 5. kapitoly seminární práce:

„Vztah Ježíše Krista k Písmu a jeho využití v díle spásy“

Vypracoval: Ing. Michal Klus, M.Div

SLUŽEBNÍCI SLOVA BOŽÍHO

Zkrácená ukázka ze života a díla Vladislava Santariuse, jehož cílem byl návrat k novozákonnímu křesťanství, kde zdůrazňoval kristocentrismus, znovuzrození, praktickou službu lásky, milosrdenství a vítězný křesťanský život.

NOVÝ ZÁKON dává pravdivý a plný obraz církve Kristovy a popisuje její vznik a dílo v dobách apoštolských. Podle svědectví Nového zákona byla církev Kristova naplněna plností duchovního života, svým dosahem zahrnovala všechny problémy a navždy zůstane jediným vzorem. Později nastala duchovní stagnace a bylo zapomenuto mnoho základních součástí církve Kristovy. Následující doba musela znovu nalézt zapomenuté biblické pravdy a připomínat je lidem, což se velmi často setkávalo s ne pochopením a někdy i odporem tehdejších církevních organizací, zakotvených v tomto světě, a jejich vůdců. Připomeňme alespoň reformační hnutí v 16. století a to, že se mnoho z tohoto pohledu nezměnilo až do dnešních dnů.

Duch svatý povolal k životu církev Kristovu, On ji udržuje a ukazuje nové směry práce. Boží lid v každé době je povinen se podřizovat pokynům Ducha svatého a napomáhat jejich naplnění v praktickém díle církve Kristovy. Úžasné dílo církve Kristovy pod vedením Ducha svatého bylo zaznamenáno na stránkách Nového zákona. Velmi mnoho z tohoto originálu bylo zapomenuto nebo deformováno v životě současných církevních organizací. Přesto však pocítujeme v celém křesťanstvu až do dnešní doby silné svědectví tehdejší novozákonní doby v podobě mnoha společně vyznávaných biblických pravd, ze kterých uvádíme tři:

1. *Víru v trojjediného, věčného, osobního Pána Boha, Otce, Syna a Ducha svatého.*

2. *Víru, že Pán Bůh je Stvořitel a Pán člověka a všeho stvoření a jen jemu samému patří chvála a uctívání.*

4 ZÁPAS O DUŠI

3. *Víru, že Pán Bůh stvořil člověka z prachu země, ale vdechl do něho nesmrtelného ducha, a proto je člověk vyjimečným Božím stvořením na zemi, zodpovědným před Bohem a určený k životu věčnému.*

Na těchto biblických pravdách rozhodně trváme i dnes!

Duch svatý v době reformace v 16. století a v dalších obdobích připomenul i jiné základní biblické pravdy, velmi aktuální v novozákonních sborech, ze kterých tyto tři připomínáme:

4. *Víru, že spasení člověka není ze skutků, ale je darem Boží milosti v Ježíši Kristu skrze obět jeho krve na Golgotě. Člověk dar ospravedlnění a spasení přijímá vírou.*

5. *Víru, že Duch svatý povolal k životu církev Kristovu ne jako lidskou organizaci, ale jako živé tělo Kristovo, a proto ne lidé, ale Duch svatý rozhoduje o jejím působení.*

6. *Víru, že Písmo svaté Starého a Nového zákona je základ a zároveň jedinou normou činnosti církve Kristovy a veškerá lidská rozhodnutí musí být v souladu s Božím slovem.*

Také na těchto biblických pravdách rozhodně trváme i dnes!

Duch svatý ve své neomezené moci působí stejně i v dnešní době a nutí k silnému zdůraznění dalších základních biblických pravd, které církevní organizace více či méně zanedbaly nebo dokonce zmarnily. Nejde jenom o jejich teoretické připomínání, ale o dalekosáhlý význam v praktickém životě církve Kristovy.

Obě strašné světové války, vedené formálně křesťanskými národy, a jejich následky ozřejmily všem fakt, že stav křesťanství v podobě církevních organizací naší doby neodpovídá v mnoha základních věcech novozákonním normám a vyžaduje zásadní obnovu na základě Písma svatého.

Připomeňme si šest novozákonních biblických pravd, které uskutečňovaly teoreticky i prakticky apoštolské sbory

církve Kristovy, a které jsou popelkou v mnoha církevních organizacích naší doby, což vedlo k současnému stavu křesťanství:

7. *Víru, že Ježíš Kristus je stoprocentně potřebný a zároveň stoprocentně postačující ke spasení každého člověka. Neexistuje žádné další „plus“.*

8. *Víru, že Ježíš Kristus zcela proměňuje člověka v nové Boží stvoření skrze Ducha svatého. Je to zázrak znovuzrození, proto prvním hlavním posláním církve Kristovy je evangelizace, vedení každého člověka k Ježíši Kristu. Je to biblická cesta spasení.*

9. *Víru, že obsahem života lidí znovuzrozených v Kristu je láska jako čin, ne prázdná zbožná slova. To je druhé hlavní poslání církve Kristovy – Diakonie, služba! Je to biblická cesta života.*

10. *Víru, že Duch svatý realizuje program Ježíše Krista na zemi. Duch svatý není hračkou. Vede člověka k Ježíši Kristu, v něm ho proměňuje skrze znovuzrození a uzpůsobuje ho svými dary ke službě a uctívání Pána Ježíše Krista. Církev Kristova vznikla z Ducha svatého a také z Ducha svatého a z jeho moci žije.*

11. *Víru, že všeobecné kněžství je jedinou formou činnosti církve Kristovy a to nejen ve slovech, ale i v praktickém jednání každého znovuzrozeného člověka celého Božího lidu. Hroznou deformací bylo rozdělení na duchovní a laiky místo novozákonního rozdělení na duchovní a tělesné. Církev Kristova nezná kleriky a laiky, ale jeden Boží lid, který jako jednotlivec i celek má povinnost a právo nést evangelium všem. Systém jednoho člověka ve sborové práci vede sbor do hrobu.*

12. *Víru, že nejúžasnější perspektivou pro církev Kristovu byl a je druhý příchod Ježíše Krista jako základní bod biblické eschatologie. Tato radostná naděje musí pronikat život a dílo církve Kristovy.*

Na těchto biblických pravdách rozhodně trváme i dnes!

K čemu vede realizace výše uvedených dvanácti bodů?

1. Je trojjediný Pán Bůh

Život a práce člověka má smysl, protože ho neřídí pouhá náhoda, ale je součástí Božího plánu a člověk sám je Božím spolupracovníkem.

Pán Bůh se zjevil v Otci, Synu – Ježíši a Duchu svatém. On je jediným Bohem, jen Jemu patří uctívání a jedině k Němu se modlíme. Jakékoli popírání Trojice svaté je bojem proti Bohu samému.

2. Pán Bůh je Stvořitel a Pán

Člověk byl stvořen jako dokonalá lidská bytost. Není otrokem žádné bytosti ani věci a jakýkoliv kult člověka je proti Pánu Bohu. Také žádná tyranie duchovní ani tělesná není přípustná, protože jsme všichni jednoho původu.

3. Pán Bůh dal člověku nesmrtelného ducha

Každý člověk má v sobě Boží jiskru, a proto je Bohu milý a může být spasen. Život člověka nekončí fyzickou smrtí ani zničením, a proto je tak důležitý život s Bohem již zde na zemi a také evangelizační úsilí všech věřících v tomto světě.

4. Spasení máme v oběti Ježíše Krista na Golgotě

Jistota spasení je v Ježíši, v Jeho oběti svaté krve. Žádné šplhání do nebe po lidském žebříku nepomůže, stejně tak veškeré lidské ceremonie a praktiky nemají před Bohem smysl. Spasení nemůžeš získat svými skutky, ale po přijetí spasení je musíš přinášet, protože jsi novým stvořením.

5. Jedna církev Kristova

Všechny tzv. církve jsou v nejlepší případě pouze malými částmi církve Kristovy a to natolik, nakolik se řídí apoštolským příkladem – všichni jsou si rovni jako bratři a sestry, i když mají různé povinnosti a práva služby podle darů Ducha svatého. Překážky, které nás rozdělují, to jsou ty „plusy“ ke Kristu, které si lidé vytvořili, neboť Kristus je naší společnou hlavou. Vyvarujme se vytvářet nové umělé „plusy“ a ty staré odstraňujme ve shodě s učením Písma Svatého.

6. Písmo svaté je jedinou normou víry i života

Žádné encykliky, pastýřské listy, církevní zákony, disciplinární předpisy, usnesení vrcholných církevních orgánů nejsou závazné, jestliže nejsou jasně shodné s literou a duchem Písma svatého. Samo Písmo svaté je směrodatné a ono musí rozhodovat, a to nejen na kazatelkách, ale i v každodenním životě jednotlivců i církví.

7. Ježíš je stoprocentně postačující a stoprocentně potřebný a žádné „plus“

Toto jednoduché pravidlo je postačující ke všemu. K čemu pak všechny lidské plány a zbožné dodatky? Jestliže je pro naše spasení Pán Ježíš stoprocentně postačující, netrapme člověka lidskými příkazy. K čemu potřebujeme kalendáře s informacemi o západu slunce, množství vody, formulkami ceremonií atd. Ať je Ježíš počátkem i koncem veškerého našeho snažení.

8. Ježíš proměňuje v nové stvoření

Toto je podstata věci – ne nové „plusy“, ale proměna v nové stvoření v Kristu. Je to největší zázrak Boží lásky v Ježíši Kristu skrze Ducha svatého – nový člověk, nové manželství, nová rodina, noví sousedé, nový národ – všechno je nové. Potřebujeme znovuzrozené lidi, a ne přepisování z jedné církevní organizace do druhé, stále nové formy křtu, nové sváteční dny atd., protože člověk pak příliš často zůstává tím stejným starým člověkem. Kolik milionů peněz by mohlo být ušetřeno a investováno do tvůrčích programů a institucí místo toho, aby byly vynakládány na alkohol, cigarety, smilství, ničemnosti všeho druhu a také na podporování politických systémů, armád atd. Toto je úkol církve Kristovy: vést lidi k Ježíši Kristu a prosit o zázrak znovuzrození.

9. Obsahem života je láska jako čin a služba

V církvi Kristově je jen jediný možný postup, a to skrze skutek lásky a služby. Jedině v něm je podstata sociálního

6 ZÁPAS O DUŠI

převratu a změna zkažených lidských struktur. Ne zbožné tlachy mrtvé víry, ale láska jako čin a služba bližnímu je cestou, kterou nám Ježíš Kristus ukázal. Známe jediný výrok Pána Ježíše, který není zapsán v evangeliích, ale ve Skutcích apoštolských 20,35: „*Požehnanější je dávat, než dostávat.*“ Tento zajímavý výrok ukazuje směr, kterým nás chce vést – dávej, neber jen! Kde je tu pak místo pro krádež, závist, podvod, chťivost a jiné zlo? Hle, nové stvoření v Ježíši Kristu, čin lásky v podobě služby oběti a sebezapření, místo pro závod náboženských skupin a znovuzrozených lidí – a možnosti pro realizaci tohoto závodu je na světě velmi mnoho a nikdy nebudou chybět. Církev Kristova a její členové nemají v činech a ve službě zaostávat za nevěřícími, ale mají být pionýry nového způsobu života. Ne nová dogmata, organizace, formy a náboženské praktiky, zbožné tlachy, ale nový člověk, Kristův člověk – to je program Božích lidí a všeobecné církve Kristovy.

10. Duch svatý realizuje Ježíšův program a není hračkou

Proti Duchu svatému hřešily církevní organizace celá staletí. Tu a tam o něm mluvily, ale to bylo všechno. Jiní si z Něj zase udělali zbožnou hračku. A přece dílem Ducha svatého je zázrak znovuzrození po přijetí Ježíše Krista. Tak vzniká nový člověk, nový muž, žena, nový tchán či tchyně, noví rodiče, prarodiče, nový služebník ve sboru ... – nové stvoření. Tolik je bídy, problémů, konfliktů, bojů ve sborech, rodinách, manželstvích a jiných skupinách lidí a církevní organizace a jejich představitelé mnohdy nevyužili moc Ducha svatého k obnově vzájemného soužití a někdy dokonce sami ke konfliktům vedli. Obnova je možná jen díky působení mocného Pána Boha, Jeho třetí osoby, Ducha svatého; to je Jeho úkol. Řiďme se v této věci vzácnou radou Ducha svatého, kterou vyslovil apoštol Pavel v 1. listu Korintským 13,11:

„Dokud jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě; když

jsem se stal mužem, překonal jsem to, co je dětinské.“

Duch svatý není hračkou a neslouží ke zbožné zábavě. Duch svatý vede k jednotě sboru, sborů a církve Kristovy, nikdy však nerozsbíjí, nerozděluje, nešíří roztržky, jak je tomu tehdy, když si někteří z Ducha svatého dělají hračku. Dovolme Mu tedy, aby nás proměňoval, a prosme, aby On proměnil naše rodiny a sbory a také tisíce mrtvých křesťanů a novodobých pohanů.

11. Všeobecné kněžství jako jediná forma práce sboru

Jednotlivec má rozhodující význam, protože každý člověk sám musí prožít znovuzrození. Sbor je, ale skupinou mnoha jednotlivců s různými dary a schopnostmi pro službu; toto je Boží řád. Každý znovuzrozený člověk je svědkem Ježíše Krista ve svém životě a ve svědectví slovem. Nikdo nemůže za znovuzrozeného člověka převzít úkol ani právo evangelizovat. Každý má tento závazek, ale i výsadu a dokonce ani finanční pomoc pro misi nás nezbujuje zodpovědnosti za šíření evangelia skrze naše osobní svědectví. Ve všeobecném kněžství bylo něco fascinujícího – mučedník Štěpán se stává svědkem pro svého pronásledovatele Saula, pozdějšího apoštola Pavla; rodiče jsou kněžími ve svých rodinách, muž ženě a opačně atd. V evangelizaci podle všeobecného kněžství je dynamická síla, větší než dynamit a atom. Satan tuto sílu zneškodnil zavedením placených funkčních míst v církevních organizacích a zbavením ostatních znovuzrozených členů sboru misijní služby ve sborech. Systém jednoho úředního pracovníka v Kristově sboru je nepřipustný a je zradou díla Ducha svatého. Tam, kde lidi probouzel Duch svatý, docházelo k duchovnímu obrození a uvědomění si svého poslání v národě, vedlo to k novému způsobu života: Společnost alkoholiků se změnila na kolektiv lidí, tvůrčích v ekonomice, kultuře a vůbec ve všech oblastech lidské působnosti. Evangelium změnilo lidská srdce, lidskou přirozenost a následně také starý

způsob života, o čemž svědčí historie různých národů světa.

12. Největší perspektivou je druhý příchod Pána Ježíše

Současný stav světa je beznadějný, svědčí o tom množství sebevražd, rozvodů, narkomanie a alkoholismus a lidé často říkají, že život nemá smysl. Věřící člověk ví, že Pán Bůh má velice přesný plán nejen s církví Kristovou, ale také s celým světem, jednotlivými národy, rodinami i jednotlivci. Lidský život má hluboký smysl, dokonce i v utrpení, ovšem musí to být život, který je zahrnut do Božího plánu. Milionáři páchají sebevraždy, stejně tak lidé mladí a zdraví. A často nemocná, ale věřící babička rozdává ve svém životě plnost radosti. Vrcholem naděje věřících je parusie – druhý příchod Pána Ježíše a vytržení věřících. Toto není iluze, nějaká fantasie nebo planá naděje, ale realita víry v Pána Ježíše, který je se mnou, žije ve mně a já v Něm. Ne shromažďování majetku, tělesná požívačnost, ale zapojení se do plánu Božího díla, čin lásky a služby Pánu mezi bližními dává zvláštní uspokojení. Proto Boží lid pracuje živě a radostně a současně v modlitbách i ve službě vyznává: „Amen, přijď, Pane Ježíši!“ – Zjevení 22,20.

*Služebníci slova Božího, výbor z díla
těšinských evangelických bohoslovců,
Vladislav Santarius (1915-1989)*

ŠTĚDRÝ HOSPODÁŘ

- ◆ *On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všechno? (Řimanům 8:32)*

Jsmo ohromeni myšlenkou, že Bůh jedná se svými dětmi na základě milosti bez ohledu na zásluhy či poklesky. Příčí se to téměř všemu, co jsme se o životě učili. Většinou jsme byli vedeni k přesvědčení, že pokud budeme pilně pracovat a dělat „co se patří“, budeme podle své práce odměněni. „Děláš tolik, zasloužíš si tolik“, to je v životě obecně přijímaný princip.

Boží milost, ale nefunguje na základě odměn za práci. Je mnohem lepší. Boží štědrost se vůbec nedá změřit ani se nedá k něčemu přirovnat. Písmo říká:

- ◆ *Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna...*

Pavel říká, že to byl „nevystížitelný dar“ od Boha (Jan 3:16, 2. Korintským 9:15). Nepopsatelná Boží štědrost však nekončí u našeho spasení; dává nám všechny potřebné věci a všechna požehnání během celého života. Jak řekl Pavel:

- ◆ *On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všechno? (Řimanům 8:32)*

Když nás Pavel učí o Boží štědrosti, postupuje ve své argumentaci od většího k menšímu. Říká, že když Bůh dal svého Syna, aby nás spasil (to větší), pak nám dá určitě veškerá požehnání (to menší). Žádné požehnání, které kdy dostaneme, se nemůže vyrovnat daru Božího Syna, který za nás zemřel. Na kříži Bůh prokázal nejvyšší míru své velkorysé štědrosti. A na naplnění naší největší potřeby postavil Pavel svou jistotu, že můžeme po celý život od Boha očekávat naplňování všech našich potřeb.

Všimněte si, že podle Pavla nám Bůh dá všechno z *milosti* či *darem*. Stejně jako spasení, které dostane zdarma každý, kdo věří v Krista, i všechna požehnání dostáváme zdarma, také skrze víru v Krista. Stejně jako si nemůžete zasloužit spasení, ale musíte ho přijmout jako dar, nemůžete si zasloužit Boží požehnání, ale musíte je přijmout jako dar daný v Kristu.

Podobenství o milosti

Dlouhá léta mě přitahuje Ježíšovo podobenství o dělnících na vinici jako jedna z nejlepších ilustrací Boží milosti v životě věřících. I když všechny názvy dané tomuto podobenství mluví shodně o dělnících, já věřím, že podobenství je soustředěno na hospodáře a jeho štědrost k dělníkům. Nazval bych toto podobenství: „Velkorysý hospodář.“

Abychom se mohli z podobenství lépe poučit, uvádím ho zde celé:

8 ZÁPAS O DUŠI

- ◆ *Neboť s královstvím nebeským je to tak, jako když jeden hospodář hned ráno vyšel najmout dělníky na svou vinici. Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici. Když znovu vyšel o deváté hodině, viděl, jak jiní stojí nečinně na trhu, a řekl jim: Jděte i vy na mou vinici, a já vám dám, co bude spravedlivé.' Oni šli. Vyšel opět kolem poledne i kolem třetí hodiny odpoledne a učinil právě tak. Když vyšel kolem páté hodiny odpoledne, našel tam další, jak tam stojí, a řekl jim: 'Co tu stojíte celý den nečinně?' Odpověděli mu: 'Nikdo nás nenajal.' On jim řekl: 'Jděte i vy na mou vinici.' Když byl večer, řekl pán vinice svému správci: 'Zavolej dělníky a vyplat' jim mzdu, a to od posledních k prvním!' Tak přišli ti, kteří pracovali od pěti odpoledne, a každý dostal denár. Když přišli ti první, měli za to, že dostanou víc; ale i oni dostali po denáru. Vzali ho a reptali proti hospodáři: 'Tihle poslední dělali jedinou hodinu, a tys jim dal stejně jako nám, kteří jsme nesli tíhu dne a vedro!' On však odpověděl jednomu z nich: 'Příteli, nekřivdím ti! Nesmluvil jsi se mnou denár za den? Vezmi si, co ti patří a jdi! Já chci tomu poslednímu dát jako tobě; nemohu si se svým majetkem udělat, co chci? Nebo snad tvé oko závidí, že jsem dobrý?' Tak budou poslední první a první poslední. (Matouš 20:1-16)*

Toto podobenství vyplynulo z Ježíšova setkání s bohatým mladíkem, při kterém mu Ježíš řekl, aby prodal svůj majetek, dal peníze chudým a následoval Jež (Matouš 19:16-22). Petr, který o tom přemýšlel, řekl Ježíši:

- ◆ *Hle, my jsme opustili všecko a šli jsme za tebou! Co tedy budeme mít?* Jako židé té doby i Petr smýšlel na základě zásluh a už si za ně sčítal body.

Ježíš Petra nenapomíná za jeho záslužnický způsob myšlení. Ujišťuje ho, že spolu s ostatními učedníky skutečně odměnu dostane. A nejen to. Každý,

kdo se obětoval pro Ježíše, dostane „stokrát víc.“ Vyjádřeno v procentech, stokrát víc je deset tisíc procent. Ve finančním světě se za výbornou považuje investice, která se za několik let zdvojnásobí. Přitom jde pouze o stoprocentní zisk. Ježíš nám neslibuje stoprocentní, ale desetitisíceprocentní výnos.

Proč Ježíš používá tak neuvěřitelnou částku jako je deset tisíc procent? Říká nám, že Boží odměna vůbec neodpovídá naší službě a oběti. Říká nám, že systém odměn v Božím království není založen na zásluhách, nýbrž na milosti. A milost vždy dává mnohem víc, než jsme si „vydělali.“ Jak napsal R. C. H. Lenski:

Bůh je ve své štědrosti a velkomyslnosti tak veliký, že od nás nepřijímá nic, aniž by nám to nezměrně nenahradil... Už ten ohromný nepoměr, který je mezi naším dílem a Boží odměnou za něj, odhaluje jeho bezmeznou milost, nemluvě o daru spasení, který byl dán ještě dříve, než jsme vůbec začali něco dělat.⁽¹⁾

Hospodář z Ježíšova podobenství, který samozřejmě představuje Boha, byl nadmíru velkorosý a štědrý. Od začátku se staral o vinici stejně jako o blaho dělníků. Bez váhání souhlasil, že dá prvním dělníkům denní mzdu – poctivou sumu. V pracovních podmínkách té doby potřebovali dělníci zmíněnou částku, aby mohli svým rodinám koupit jídlo. Žili ze dne na den. Proto měli hospodáři vyplácet najatému člověku

- ◆ *mzdu ještě téhož dne, než nad ním zapadne slunce, neboť je zchudlý a svým životem na ní závisí.*

(5. Mojžíšova 24:15)

Hospodář jednal se svými dělníky více než slušně; ke každé nové skupině, kterou najal, byl štědřejší než k té předchozí. Každý dělník, bez ohledu na délku práce, dostal denní mzdu. Nedostal, kolik si zasloužil podle odpracovaných hodin, ale tolik, kolik *potřeboval*, aby mohl ten den uživit rodinu. Hospodář jim klidně mohl vyplatit pouze částku, kterou si vydělali, ale rozhodl se zaplatit jim po-

dle jejich potřeb a ne podle jejich práce. Zaplatil podle milosti, ne podle dluhu.

Podobenství se soustředí obzvláště na dělníky, kteří byli najati v pět odpoledne. K nim se hospodář zachoval výjimečně štědře. Každý dostal dvanáctkrát více, než by si zasloužil podle hodinové mzdy. Proč hospodář tyto dělníky najal v pět odpoledne? Možná, že bylo třeba pár rukou navíc, aby byla práce hotova před večerem. Ti poslední dělníci byli však s větší pravděpodobností najati, protože potřebovali dostat denní mzdu. Ježíš totiž neučil o židovském zemědělství, ale o království nebeském. Celý den postávali a čekali, až si je někdo najme, aby mohli uživit své rodiny. Oni práci potřebovali víc než hospodář. Nenajal je kvůli své, ale kvůli jejich potřebě. Představuje Boha, který si ve své velkorysosti uvědomuje naše potřeby a nepřestává je naplňovat. Bůh nás povolává do své služby, i když nás nepotřebuje. My potřebujeme Jeho. A Jeho odměna za naši službu se nedá srovnávat s naším úsilím – jak řekl Ježíš Petrovi, dostaneme „stokrát víc“ (*Matouš 19:29*).

Velkorysý a štědrý

Bůh je v Bibli zas a znovu znázorňován jako velkorysý a štědrý, (pozn. překl.: autor používá místo slova *velkorysý* slovo *milostivý*). Na tomto místě vysvětluje, že mu jde o biblický význam tohoto slova – milostivý je ten, kdo jedná s ostatními z milosti. V překladu slovo velkorysý nahrazuje milostivý, protože toto slovo už dnes není běžně používáno, nanejvýš v osloveních typu „milostivá paní“, a opis, např. plný milosti, není vždy z praktických důvodů použitelný). Svým lidem žehná z vlastní vůle bez ohledu na jejich nedostatky nebo jejich zásluhy. Boží velkorysost vidíme ještě před pádem v edenské zahradě, kde ještě nebyly žádné zásluhy či nedostatky. Písmo říká:

- ◆ *Hospodin Bůh dal vyrůst ze země všemu stromoví žádoucímu na pohled, s plody dobrými k jídlu (1. Mojžíšova 2:9).*

Hezký vzhled a plody dobré k jídlu neměl pouze strom poznání dobrého a zlého (viz 1. Mojžíšova 3:6). Bůh nedal do zahrady pouze jeden žádoucí strom, na který pověsil nápis „dívej se, ale nejez“, aby to Adama a Evu svádělo. V zahradě dal naopak vyrůst všemu stromoví, jehož vzhled byl lákavý a jehož plody byly chutné. Chutná mi čerstvé ovoce, a proto do supermarketu chodím rád v létě, když jsou vystaveny všechny ty broskve, švestky, hrušky, jahody a melouny. Jsem tím přímo unesen. Chci ochutnat všechno. Jak to asi muselo pro Adama být, když měl všechny možné druhy stromů, na kterých rostly lahodné plody a které byly navíc krásné na pohled. Pokud já jsem dnes unesen, jak asi reagoval Adam? Ale Bůh udělal pro Adama ještě víc. Bůh řekl:

- ◆ *Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou (1. Mojžíšova 2:18).*

Bůh věděl, že Adam potřebuje společnost a velkoryse tuto potřebu naplnil, protože má štědrost v povaze. Bůh předvídal a naplnil všechno, co jen kdy Adam mohl potřebovat.

Potom Adam zhřešil. Co se stane s Boží velkorysostí a štědrostí? Řekne snad Bůh: „Byl jsem k vám štědrý a dal jsem vám všechno, co jste potřebovali, ale přesto jste mě neuposlechli. Od nyníška budete sami. Postarejte se sami o sebe.“ Bůh to neřekl. Místo toho se k Adamovi a Evě zachoval milosrdně a velkoryse. Připouštím, že dnes stále ještě zažíváme kataklyzmatičtější následky plynoucí z pádu; Bůh dodržel své slovo a Adama potrestal. Ale uprostřed toho všeho udělal Bůh ještě jednu věc:

- ◆ *Hospodin Bůh udělal Adamovi a jeho ženě kožené suknice a přioděl je. (1. Mojžíšova 3:21)*

Právě když jednal jako Soudce, všiml si, že Adam a Eva potřebují oblečení a na okamžik se z něj stal krejčí.

Proč si Bůh při řešení závažného problému s věčnými důsledky udělal čas na to, aby oblékl dva lidi, kteří ho zrov-

10 ZÁPAS O DUŠI

na zcela jasně neuposlechli, a kteří tím uvrhli hřích a bídu na celou lidskou rasu? Bůh to udělal, protože Jeho přirozeností je být velkorysý a naplňovat naše potřeby bez ohledu na to, co si zasloužíme. Příčinou Boží milosti nebyla ani Adamova nevinnost ani jeho hřích. Bůh byl velkorysý, protože tato vlastnost je věčnou součástí jeho přirozenosti.

Bůh s potěšením prokazuje dobro

Když jsme se měli s mou první ženou – která je nyní u Pána – brát, požádali jsme, aby byl na naší svatbě čten následující úsek Písma, jelikož jsme cítili, že nám ho Bůh dal jako zaslíbení:

- ◆ *Budou mým lidem a já jim budu Bohem. Dám jim jedno srdce a jednu cestu, aby se mě báli po všechny dny, aby dobře bylo jim i jejich synům po nich. Uzavřu s nimi smlouvu věčnou, že už jim nepřestanu prokazovat dobro. Do jejich srdcí dám bázeň předě mnou, aby ode mne neodstupovali. Budu se z nich veselít, z celého srdce a z celé duše prokazovat dobro; v té zemi je opravdu zasadím. (Jeremjáš 32:38-41)*

Všimněte si výrazů Boží dobroty. Dá nám jedno srdce pro dobro naše i dobro našich synů. Nikdy už nám nepřestane prokazovat dobro. Dokonce se z nás bude veselít. To se snad hodí pro dva mladé lidi odhodlané sloužit Bohu na plný úvazek?

Ale toto ujištění o Boží dobrotě nebylo původně dáno lidem, kteří sloužili Bohu nebo si „zasloužili“ Jeho dobrotu. Naopak, bylo dáno společenství lidí, které Bůh popisuje jako ty, kteří „se už od svého mládí dopouštěli toho, co je zlé v mých očích“ (verš 30). Tito lidé byli v babylónském zajetí kvůli hříchům, kterých se dopouštěli po mnoho pokolení.

A otevřete-li knihu Jeremjáš o pár kapitol dříve, uvidíte, co Bůh těmto lidem řekl:

- ◆ *Toto praví Hospodin: Až se vyplní sedmdesát let Babylóna, navštívím vás a splním na vás své dobré slovo, že vás přivedu zpět na toto místo. Neboť to, co s vámi zamýšlím,*

znám jen já sám, je výrok Hospodinu, jsou to myšlenky o pokoji, nikoli o zlu: chci vám dát naději do budoucnosti. (Jeremjáš 29:10-11)

Boží dobrota se projevuje v Jeho ujištění, že pro ně zamýšlí pokoj, nikoli zlo. Ve verši 10 si všimněte, že Bůh se odvolává na své dobré slovo. Myslí tím slib, který jim dal, i když si ho samozřejmě nezasloužili.

Tento názorný příklad dokládá pravdivost výroku Samuela Stormse, podle kterého milost přestává být milostí, pokud je Bůh donucen ji odepřít v přítomnosti lidských provinění. Pokud někdo vynikal svými přestupky, pak to byli právě Izraelci v zajetí. Přesto Bůh slibuje, že jim pomůže, bude se z nich veselít a bude jim prokazovat dobro.

Další vhléd do Boží velkorysosti můžeme najít v Jóelově proroctví. Jóel proročoval o soudu, který vykoná ohromná armáda kobylek. Ty sežerou všechny stromy i rostliny, takže se po celé zemi rozšíří hladomor. Potom se Jóel podíval dopředu do období obnovy, kdy stromy znovu ponosou ovoce, mláty budou plné obilí a lisy budou přetékat novým vínem a olejem. Uprostřed tohoto proroctví o obnově dal Bůh následující slib:

- ◆ *Tak vám nahradím, co po léta požíraly kobylky a brouci, různá havěť a housenky, mé veliké vojsko, které jsem na vás posílal. (Jóel 2:25)*

Přemýšlejte o úžasné Boží štědrosti. Neomezuje svůj slib na navrácení země k dřívější plodnosti. Říká, že jim nahradí, co po léta požíraly kobylky, tedy léta, která sami ztratili kvůli Božímu soudu. Bůh mohl klidně říci: „Obnovím dřívější plodnost vaší země, ale s těmi ztracenými léty máte smůlu. Ta už jsou nenávratně pryč. Jsou cenou, kterou jste zaplatili za svůj hřích.“ Byl by štedrý, i když jen obnovil jejich zemi, ale On udělal víc. Jeho působením byly sklizně tak hojné, že mohli dohnat ztráty z období hladomoru. Mluví o *náhradě*, i když jim samozřejmě nic nedlužil.

Čas od času mám příležitost osobně sloužit jednotlivcům, kteří něco ve svém

ZÁPAS O DUŠI 11

životě opravdu „zpackali“. U některých k tomu došlo, ještě než se stali křesťany; u jiných se to stalo, když už byli věřící. Tito lidé obvykle nařkají nad „ztracenými“ léty. Bud' sloužili hříchu místo Boha, nebo tato léta promrhali jako křesťané.

Snažím se tyto lidi povzbudit Boží milostí. Nemohu jim slíbit, že jim Bůh ta ztracená léta „nahradí“ jako Izraelcům, ale mohu jim dá ujištění o velikosti, kterou má Bůh v povaze. Povzbuzuji je, aby se podle toho začali modlit a uvědomili si, že přistupují k Bohu, který kvůli proviněním neodepírá svou přízeň.

Bůh veškeré milosti

Bůh je spravedlivý a svatý. Odsuzuje hříchy a ukázní své děti. Je to, ale také „Bůh veškeré milosti“ (1. Petrův 5:10). Nikdo to nevěděl lépe než apoštol Petr. „Zpackal to“ mnohokrát ještě před tou nocí, kdy zapřel Ježíše. Šimon Petr do života s Ježíšem nevykročil zrovna pravou nohou.

◆ *Jednoho dne Ježíš vyučoval na břehu jezera a kolem něj se seskupil dav lidí. Kvůli tlačenci vstoupil Ježíš do Petrovy loďe a učil lidi z ní. Když skončil, řekl Šimonu Petrovi: „Zajed' na hlubinu a spustte sítě k lovu!“ Šimon mu odpověděl: „Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím sítě.“ Když to učinili, zahrnuli veliké množství ryb, až se jim sítě trhaly“ (Lukáš 5:4-6).*

Slyšíte v Petrově odpovědi ty pochybnosti, tu skepsi a váhavost? V podstatě řekl: „Mistře, neuvědomuješ si, že jsme rybařili celou noc, ale když myslíš, uděláme to, abychom Ti vyhověli.“ To není právě slibný začátek jejich vztahu, že ano?

Když pak šel Petr jednoho dne zázračně po vodě, začal se topit a volat o pomoc (Matouš 14:29-30). Protože ostatní učedníci měli soutěživého ducha, pravděpodobně se na to, jak Petr kráčel po vodě, dívali se závistivým úžasem (dokonce ten večer, kdy byl Kristus zrazen, se dohadovali, kdo z nich je asi největší, Lukáš 22:24). Jejich úžas, se

ale bezpochyby změnil ve výsměch, jakmile Petr začal mizet ve vlnách. Mám za to, že mu na tuto příhodu nedali zapomenout ještě dlouho.

Jindy zase Petr z věrnosti protestoval proti Ježíšově předpovědi vlastní blízké smrti, za což se mu dostalo přísného napomenutí:

◆ *Ale on se otočil a řekl Petrovi: „Jdi ode mne, satane! Jsi mi pohoršením, protože nemáš na mysli věci Boží, ale věci lidské.“ (KMS – Matouš 16:23).*

Opět to byl Petr, kdo v ten večer, kdy byl Kristus zrazen, kvapně bránil svého Pána s mečem v ruce a byl za to Ježíšem napomenut (Jan 18:10-11). Pak je zde samozřejmě často zmiňované zapření Ježíše, které přišlo hned po Petrově rázné námitce:

◆ *I kdybych měl s tebou umřít, nezapřu tě (Matouš 26:35).*

Hořký zármutek, který Petra naplnil po zapření Ježíše, nepochybně prohloubila vzpomínka na jeho pyšné a pošelilé srdce (26:69-75).

Začíná to vypadat, jako by Petr neuměl udělat nic správně. I dnes je v kázáních uváděn jako nejjasnější příklad pyšného, vznětlivého a vychloubačného člověka; takového, který si takzvané nevidí na špičku nosu.

Koho si však Bůh o letnicích vybral za hlavního mluvčího apoštolů? Kdo má výsadu kázat to první kázání, po kterém se obrátí tři tisíce lidí? Je to Petr, který před tím jako by nedokázal udělat nebo říct nic správně (Skutky 2:14-41). Koho si Bůh vybral za kazatele, když pohanům doširoka otevřel dveře spásy? Byl to Petr, kdo šel do Kornéliova domu (Skutky 10:34-44). Kdo na jednání v Jeruzalémě učinil rozhodující prohlášení, jež obrátilo celou situaci v neprospěch bratří z farizeů, kteří požadovali po pohanských věřících, aby se nechali obřezat a řídili se Mojžíšovým zákonem? Byl to Petr (Skutky 15:6-11). Vypadá to, jako by všechny Petrovy krachy a slabosti byly minulostí. Avšak nejsou.

12 ZÁPAS O DUŠI

Za nějakou dobu to Petr znovu „zpacká“. V Antiochii se vzdal svých zásad kvůli strachu ze zastánců obřizky a choval se pokrytecky, za což se mu po právu dostalo *veřejného* napomenutí od apoštola Pavla (Galatským 2:11-14). Muž, který nejdřív nedokázal udělat nic správně, a pak se zdánlivě stal mužem, který nemohl udělat nic špatně, znovu prožil tvrdý pád. Zde ovšem příběh nekončí. Bůh si vybírá Petra jako inspirovaného pisatele dvou knih Nového zákona. Divíte se, že pro Petra je to „Bůh veškeré milosti“ (1. Petrův 5:10)? Divíte se, že Petrovým posledním pokynem je:

- ◆ *Rostte v milosti a poznání našeho Pána a Zachránce Ježíše Krista. (2. Petrův 3:18 – KMS)?*

Petr osobně prožil to, co Pavel popisuje v Římanům 5:20:

- ◆ *A kde se rozmohl hřích, tam se ještě mnohem více rozhojnila milost.*

Slova „*ještě mnohem více rozhojnila*“ pravděpodobně úplně nezachycují rozdíl mezi důsledky hříchu a důsledky milosti tak, jak ho chtěl Pavel vyjádřit. Významní bibličtí vykladači R. C. H. Lenski a John Murray u popisu bohatství Boží milosti, jak je Pavel představuje v Římanům 5:20, shodně upozorňují na předponu *hyper* před slovem „rozhojnila“, která může být do češtiny přeložena jako „nade vše“. Dobrý překlad by tedy zněl: „*A kde se rozhojnil hřích, tam se nade vše rozhojnila milost*“. Dovolte mi použít ilustraci. Když dáte pár kapek tmavého inkoustu do sklenice s vodou, tak voda ztmavne. Dejte pak, ale tu sklenici pod kohoutek v kuchyni a naplno pustíte vodu. Tlak vody brzy vyplaví všechnu barvu a sklenice se naplní čistou vodou. Inkoust se svým účinkem „rozhojnil“ a vodu zbarvil. Ale čistá voda z kohoutku „se rozhojnila nade vše“. Teče tak hojně a s takovou silou, že všechny účinky inkoustu vymaže.

Právě to prožil Petr. Jeho selhání a hříchy se rozmohly. O tom není pochyb. Ale jakkoliv se rozhojnil jeho hřích, Boží milost se rozhojnila ještě mnohem více. Rozhojnila se nade vše. Bůh požehnal

Petrovi, nikoliv přes jeho hříchy, ale *bez ohledu na jeho hříchy*. Tak funguje Jeho milost. Nehledí na naše hříchy a dokonce ani na naše dobré skutky, ale pouze na Kristovy zásluhy.

Proč tak dlouze mluvím o Petrovi, jeho selháních a prožitku Boží milosti? Proto, že většina z nás se dokáže s Petrem ztotožnit. Bez ohledu na to, za jak „úspěšné“ křesťany nás ostatní považují, my známe pravdu ve svém srdci. Víme, že jsme tak či onak jako Petr. Mnohokrát jsme něco „zpackali“ a prožili tvrdý duchovní pád. Stejně jako Petr potřebujeme být vnitřně přesvědčeni, že Bůh je Bohem veškeré milosti a proto nám požehná a použije nás, nikoliv podle našich zásluh, ale, řečeno slovy Samuela Stormse, „podle [Jeho] nekonečné dobroty a svrchovaného plánu.“⁽³⁾

Milosti za milosti

Apoštol Pavel o Ježíši napsal, že je „*plný milosti a pravdy*“, a dále:

- ◆ *Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí (J 1:16)*
- Myšlenka vyjádřená v šestnáctém verši připomíná vlny oceánu, které narážejí na pláž. Sotva jedna vlna zmizí, už přichází další. Prostě bez přestání přicházejí z nevyčerpatelných zásob. Tak je tomu s Boží milostí skrze Krista. On je plný milosti a pravdy, a právě z Jeho nevyčerpatelné plnosti přijímáme jedno požehnání za druhým.

Ve svém komentáři k Janovu evangeliu překládá William Hendriksen šestnáctý verš takto:

Neboť z jeho plnosti přijímáme jednu milost za druhou.⁽⁴⁾

Všimněte si, že nepřijímáme prostě milost, ale jednu milost za druhou. Hendriksen napsal:

Šestnáctý verš má ten význam, že věřící neustále přijímají milost za milost. Jeden projev nezasloužené Boží přízně v Kristu je sotva pryč, když přijde další; tedy *jedna milost za druhou*...

Pojetí *jedné milosti za druhou*, nekonečného přísunu milosti, ladí lépe s myšlenkou „z jeho plnosti“ než jednodušší výraz

ZÁPAS O DUŠI 13

„milost“. Neomezená zásoba či zásobárna naznačená slovy „z jeho plnosti“ jako by ukazovala na neomezený průtok: *jedna milost za druhou.*

Prožívání Boží milosti

Proč tedy není v našich životech více z této nekonečné zásoby Boží milosti? Proč to tak často vypadá, že žijeme v duchovní chudobě místo toho, abychom prožívali život v plnosti, jak to Ježíš zaslubuje (Jan 10:10)? Existuje několik důvodů, které se mohou, ale nemusí, týkat jednotlivých věřících. Pro účel našeho studia milosti bych se však chtěl podívat na dva, které se pravděpodobně týkají většiny z nás.

Prvním je naše časté nepochopení Boha, kterého mylně pokládáme za boží protějšek Ebeneezera Scrooge (pozn. překladatele: Scrooge je postava z Vánoční koledy Charlese Dickense; je to skrblík a škarohlíd) – Bůh požaduje od svých lidí poslední kapku sil a platí je mizerně. Možná to zní přehnaně, ale věřím, že uvedený popis dost přesně vyjadřuje, jak většina křesťanů smýšlí o Bohu. Přemýšlejte o následujících slovech z jedné písně Johna Newtona:

Nuž, duše má, modli se,

Pán odpověď přinese.

Vždyť proseb si On cení,
rád ve skutek je změní.

Přistupuješ před Krále,
přines prosby nemalé.

Milost a moc taková,

že jí vždy jen přebývá.

Kolik křesťanů opravdu věří těm slovům? Kolik nás opravdu věří, že Ježíš rád vyslýchá modlitby? Kolik nás věří, že Jeho milost a moc je taková, že ho *nikdy nemůžeme žádat o příliš mnoho*? Místo toho máme sklon věřit, že Bůh váhá s odpovědí na naši modlitbu, a že Jeho milost a moc nestačí na naplnění našich potřeb, už vůbec nemluvě o našich žádostech.

Neměli bychom zapomínat, jak satan poprvé pokoušel lidstvo zpochybněním Boží dobroty a štědrosti (viz 1. Mojžíšova 3:1-5). A jeho zákeřný útok na praotce Joba byl veden tak, aby Job zpochybnil

Boží dobrotu a pak Boha proklel (viz Job 1:6-11). Satan svou strategii dodnes nezměnil. Chápání Boha jako váhavého dárce pochází přímo od satana. Musíme se mu postavit, pokud máme prožívat plnost Boží milosti.

Ze svých studií na vysoké škole si pamatuji příběh, který můj pastor vyprávěl o starém muži, který býval otrokem. Pán tohoto bývalého otroka zemřel a zanechal mu dědictví ve výši 50.000 dolarů, což v těch dnech byla ohromná částka. Starý muž dostal příslušnou zprávu o dědictví a dozvěděl se, že peníze jsou pro něj uloženy na účtě v místní bance. Když uplynula dlouhá řádka týdnů a on si ještě nevybral vůbec žádné peníze, zavolał toho muže bankéř a znovu mu vysvětlil, že má k dispozici 50.000 dolarů. Starý otrok, který netušil, kolik je 50.000 dolarů, se zeptal: „Pane, myslíte, že bych mohl dostat 50 centů, abych si mohl koupit pytel kukuřičné mouky?“

Mnoho věřících žije jako ten starý otrok. Protože nechápeme neomezenou hojnost Boží milosti a štědrosti, žádáme ho o zanedbatelná požehnání, taková padesáticentová, zatímco bychom mohli vybírat z hojnosti jeho bohatství. Apoštol Pavel nám řekl, že Bůh „nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů“, a že

◆ *[On] vám dá všechno, co potřebujete, podle svého bohatství v slávě v Kristu Ježíši“ (Ef 1:3, Fp 4:19).*

V těchto dvou verších Bůh zaslubuje, že naplní všechny naše potřeby, duchovní i tělesné.

Bůh, který byl velkorysý k Adamovi a Evě před pádem i po něm, který s potěšením prokazoval dobro zajatému židovskému národu, který byl Petrovi Bohem „veškeré milosti“, je dnes stejně velkorysý a štědrý. Milost je součástí samotné Boží přirozenosti, a On se nemění. Je skutečně štědrým hospodářem z onoho podobenství, který opakovaně chodí na trh života, aby vyhledal ty, kteří potřebují denní mzdu, přivedl je na svou vinici a pak je odměnil nepoměrně víc než si za svou práci zaslouží.

14 ZÁPAS O DUŠI

Možná zásadnějším důvodem, proč neprožíváme více Boží milosti, je naše další mylná domněnka. Podle ní si po spasení z milosti musíme alespoň do určité míry vystačit sami a tak si zasloužit Boží požehnání v každodenním životě. Nám známé pořekadlo: „Nic není zadarmo“ přenášíme do našeho vztahu s Bohem. Ve skutečnosti je tato mylná domněnka, že si musíme vše zaplatit, víc než jen chybnou teologickou představou. Pramení totiž ze zvráceného sklonu našich srdcí – sklonu k pýše. Uznávaný teolog R. C. Sproul napsal:

Možná, že tím pro nás nejtěžším úkolem je spolehnout se na Boží milost a pouze na Boží milost, když máme dosáhnout spasení. Pro naši pýchu je těžké opřít se o milost. Milost je pro jiné lidi – pro žebráky. Nechceme žít v nebeském systému sociálního zabezpečení. Chceme si na spasení vydělat a odčinit naše hříchy. Rádi si myslíme, že do nebe půjdeme, protože si zasloužíme tam být.⁽⁷⁾

Přestože Dr. Sproul psal na téma Boží milosti ve spasení, jeho popis problému pýchy se dá vztáhnout na křesťanský život. Myslíme si, že si musíme vystačit sami a navíc se toho, aspoň do určité míry, nenápadně *domáháme*.

Dovolu mi to ilustrovat na vlastní zkušenosti. Po smrti mé první manželky Eleanor Bůh přivedl velice brzy do mého života další okouzující a zbožnou dámu, kterou jsme s Eleanor znali řadu let. Sotva uplynul rok od Eleanořiny smrti a Jane a já jsme se vzali. O pár měsíců později jsem si začal uvědomovat nejasný pocit viny navzdory jistotě, že mě k manželství vedl Bůh. Jednoho dne jsem si uvědomil původ mé domnělé viny. Stál za ní pocit, že na rozdíl od několika mých přátel, kteří také přišli o ženu, jsem já náležitě nezaplatil měsíci smutku a samoty. Měl jsem pocit, že si „nezasloužím“ dostat od Boha ohromné požehnání tak záhy po Eleanořině smrti. Vlastně jsem přišel na to, jak si nevědomky zakazuji užívat si v plnosti bohatství požehnání, které mi Bůh tak zjevně

dal. Upadl jsem do smýšlení světa, podle kterého si nějak musíme zasloužit Boží požehnání skrze naše utrpení, naši oběť či těžkou práci.

Vědomí, že jsme si sami nevystačili, nás může zahanbit a někdy i pokořit. Vezměte si dělníky, kteří podle podobnosti pracovali pouze jednu hodinu. Jak se cítili, když jim došlo, že dostali zaplacenou stejně jako ti, kteří pracovali dvánáct dlouhých hodin ve vedru? Cítili vděčnost za štědrý dar, který dostali, nebo vinu, protože si nezasloužili svou *mzdu*? Pokud žili podle filozofie skutků, jak to často děláme my, cítili se provinile. *Zažili* velkorysou štedrost hospodáře, ale *neradovali se* z ní.

Já i vy ve skutečnosti prožíváme Boží milost ve svých životech mnohem víc, než si uvědomujeme. Příliš často se, ale neradujeme z Jeho milosti, protože se snažíme žít ze zásluh, nikoliv z milosti. Při hledání své vlastní dobroty, která nám má dát naději na získání Božího požehnání, nevidíme, jak přehojná je v našich životech Boží dobrota a milost.

Poznámky:

- (1) R. C. H. Lenski, The Interpretation of St. Matthew's Gospel
- (2) R. C. H. Lenski, The Interpretation of St. Paul's Epistle to the Romans a John Murray, The New International Commentary on the New Testament, The Epistle to the Romans
- (3) C. Samuel Storms, The Grandem of God
- (4) William Hendriksen, A Commentary on the Gospel of John
- (5) Hendriksen, str. 88-89.
- (6) John Newton, „Come My Soul, Thy Suit Prepare“
- (7) R. C. Sproul, „Suffering and Merit?“

Jerry Bridges
Proměňující milost

Vřele doporučujeme

Poutníková četba, Varhanova 79
Roudnice nad Labem, e-mail:
poutnik@poutnikovacetba.cz

ŽIVOT V CÍRKVI

principy a zásady

Tato úvaha se zaměřuje na některé vypjaté situace, ke kterým ve sborech dochází. Nenabízí vše postihující návod, jak by se sbor či jednotlivec měl v různých situacích nebo ve vzájemných vztazích zachovat. Boží slovo je nám nevyčerpatelným zdrojem inspirace a my přesto všechno máme s jeho uváděním do praxe stále problémy. Tato úvaha je pouze pokusem o vytvoření jakési praktické pomůcky, pomocí které se může Písmo aplikovat do praxe.

- ◆ *Budeš-li chodit po mých cestách a budeš-li střežit, co jsem ti svěřil, budeš obhajovat můj dům a střežit má nádvoří a já ti dám právo přicházet mezi ty, kteří zde stojí, Zach 3,7*

Nezapomínejme

na lidskou přirozenost

Předně si musíme uvědomit, že neoddělitelnou součástí konfliktů je tzv. „lidský element“. Povahové rysy a vlastnosti člověka i jeho genetické vybavení jsou poznamenány hříchem. Vždyť si o tom čteme ve všech částech Písma (v tóře, prorocích, spisech i v Nové smlouvě): „myšlení lidského srdce je zlé“ Gn 8,21 „nejúskočnější ze všeho je srdce a nevléčitelné“ Jer 17,9 „srdce synů lidských je plné zlého“ Kaz 9,3 „ze srdce vycházejí zla myšlení“ Mt 15,19. Proto také platí, že si nikdo z nás nemá o sobě mnoho myslet!

Bůh však může učinit změnu

Je to On, kdo prohlásil: „A dám jim jedno srdce a vložím do jejich nitra Nového ducha, odstraním z jejich těla srdce kamenné a dám jim srdce z masa, aby se řídili mými nařízeními, zachovávali moje řády a jednali podle nich.“ Ez 11,19

Toto zaslíbení vyřčené v době Staré smlouvy se týkalo nové smlouvy, nového vztahu s Bohu, založeném na principu znovuzrození. Bůh člověku transplantuje „nový prvek“, mění myšlení a chování věřícího člověka. Mít čisté srdce bylo a je opravdovou tužbou věřícího člověka už v době starozákonní.

David se v Ž. 51,12 modlil: „Srdce čisté stvoř mi, ó Bože.“ O co více se může projevit tato touha po Bohu v člověku, který s Kristem získal všechno.

Pozor, nepřítel nikdy nespí!

Boží i lidský protivník má možnost vstupovat do našeho života. Často využívá přirozených rozdílů mezi lidmi, aby je rozdělil a oslabil jejich společenství. Sbor věřících tvoří seskupení lidí spojené společným vyznáním Ježíše Krista jako Pána. To je náš nejzákladnější spojující prvek. Ale nezapomínejme, že církev sdružuje lidi

- různého pohlaví, muže a ženy,
- rozličného stáří, děti, mladé, střední i ty nejstarší,
- rozdílných povah, introverty a extroverty,
- odlišné výchovy a tužeb, atd.

Všechny rozdíly mezi lidmi jsou již samy o sobě bohatým zdrojem konfliktů a satan toho zneužívá

O jednotu musíme zápasit

Jako věřící v jednoho Spasitele, Pána Ježíše Krista, máme usilovat o jednotu myslnost.

Vždyť cílem našeho vyučování má být láska z čistého srdce, z dobrého svědomí a z upřímné víry (1Tm 1,5). A je to reálný cíl, protože k tomu Bůh vytvořil všechny předpoklady. On je znalec lidských srdcí, dává nám Ducha svatého a očisťuje naše srdce vírou (Sk 15,9).

Požehnání jednoty nebo destrukce rozporů

Dříve než přistoupíme k některým principům života ve společenství křesťanského sboru, chtěl bych připomenout, že jednotu a vztahy jsou něčím posvátným, co podmiňuje Boží požehnání (Ž 133,1-3). Naopak nejednota a rozpory jsou destruktivní pro jednotlivce i pro celé společenství. Jsme přece Božím chrámem, ve kterém přebývá Duch svatý. „Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh, neboť Boží chrám je svatý a ten chrám jste vy“ (1K 3,16).

Šest konkrétních kroků k jednotě

Někdy jsme ve svých biblických úvahách a kázáních Božího slova příliš složi-

16 ZÁPAS O DUŠI

ti. Zapomínáme na jednoduché pravdy, které přednášel a zdůrazňoval sám Pán Ježíš, a jeho poselství se pak k posluchači nedostává. Ptejme se tedy přímo: „Jak tedy budovat, udržovat nebo obnovovat jednotu ve sboru?“ Nepřítel využívá naší různorodosti, díky které se naše vztahy vyostřují. Proto se před Pánem musíme ptát, zda vytváříme alespoň pasivní předpoklady pro zachování jednoty, nebo zda ji aktivně budujeme a chráníme? Popíší šest kroků, které směřují k zachování jednoty.

První krok:

Začni s obnovou u Boha

Nedostatek modlitebního života a jeho povrchnost je hlavním důvodem svárů a nedostatku jednoty. Jakub to ve svém listě říká jasně (Jak 4,1-2): „Odkud jsou mezi vámi boje a sváry? Nejsou to právě vášně, které vás vedou do bojů?... Ubíjíte a nevrážíte, ale ničeho nemůžete dosáhnout. Sváříte se a bojujete – a nic nemáte, protože neprosíte.“

Často naši zlobu, i tu oprávněnou, ventilujeme nejbližším. Mnohem lepší by však bylo, kdybychom svůj problém nejprve přednesli Bohu a až potom nějaké důvěrné a zbožné osobě. Možná bychom si dříve uvědomili, že jde v podstatě o banalitu a že bude lepší náš „pseudoprobém“ mlčky přejít. Modlitba vždy a na počkání problém nevyřeší, ale je tou nejlepší přípravou na řešení konfliktu. Modlíme se za jednotu sboru?

Druhý krok:

Buď iniciativní

K iniciativě nás pobízí přímo náš Mistr, Pán Ježíš, když v Matoušově evangeliu nechává zaznít výroku (Mt 5,23-24): „Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeněš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar.“

Máme tedy sami vykročit a udělat první krok, taková je vůle Boží. Všimněme si, že tady Pán Ježíš nepolemizuje s tím, kde je pravda. V této rozhodující chvíli tady vůbec nezáleží na tom, zda jsi

pravdu měl ty nebo ten druhý. Nečekej a jdi zachránit vztah, pak teprve obětuj! Vyřešení vztahu má přednost před uctíváním Boha ve společenství. Víte-li o nepřátelství či zášti, nečekejme na druhé, začněme sami.

Kdybychom tento elementární princip, hlásaný Pánem Ježíšem, zachovávali, pak bychom se často měli nejprve vzdát uctívání Boha ve shromáždění nebo i slavení Památky Páně, dát věci do pořádku a pak se teprve účastnit shromáždění. Vedlo by to k nápravě a obnovení jednoty.

Třetí krok:

Měj pochopení pro pocity druhých

Jednání lidí dokážeme často pochopit teprve, když se do nich pokusíme vcítit. Apoštol Pavel nás přímo vyzývá, abychom se v ničem nedali ovládat ctižádostí a ješitností, nýbrž v pokoře pokládali jeden druhého za přednějšího než sebe. Máme „mít na mysli to, co slouží druhým, ne jen nám samým“ (Fp 2,3-4). Vazbou „mít na mysli“ je přeloženo řecké sloveso skopeó = dávat pozor, zaměřit se. Odtud slovo jako mikroskop nebo teleskop, zařízení k soustředěnému pozorování. Totiž teprve při takovémto pozorování pochopíme, proč někdo jednal tak, jak jednal, a budeme schopni zachránit vztah. I z tohoto důvodu máme více používat uši než ústa. Nepřerušujeme a neopravujeme druhou stranu, snažme se ji pochopit, i když s ní nesouhlasíme. Vždyť nejde jen o vyřešení problému, ale o záchranu vztahu. Problém se může řešit později. My silní jsme povinni snášet slabosti slabých a nemít zalíbení sami v sobě: „Každý z nás ať vychází vstříc bližnímu, aby to bylo k dobru společného růstu.“ (Ř 15,1-2)

Čtvrtý krok:

Vyznejte svůj podíl viny na konfliktu

V každé konfliktní situaci musím napřed zjistit, kde vlastně stojím já sám. Zda se nepohybují v kruhu, zda se vůbec v celé situaci dokáží orientovat. Víme, že máme nejprve vyjmout trám z vlastního oka, než se rozhodneme vytahovat třísku z oka svého bratra (Mt

ZÁPAS O DUŠI 17

7,5). Říkáme-li, že jsme bez hříchu, klameme sami sebe a pravdy v nás není (1J 1,8). Nesuďme, abychom nebyli souzeni. Na soudy nemáme právo, ale máme povinnost posuzovat sami sebe. K sobě máme být přísní a k druhým milosrdní.

Můžeme prosit Boha, aby nám ukázal, co jsme v daném případě dělali špatně, aby nám ukázal, co je naším hříchem.

Někdy je třeba požádat o takovou pomoc osobu nám velmi blízkou, aby nám ukázala, v čem jsme pochybili. Je třeba se ptát sami sebe, zda jsme neměli nereálná očekávání, zda nejednáme necitlivě nebo naopak přecitlivěle. Vyznání hříchu je nesmírně mocným nástrojem usmíření. Pokud chceš usilovat o jednotu, musíš přijmout odpovědnost za své selhání a prosit o odpuštění. Vyznání hříchu a odpuštění sebou nese zahojení zranění.

Pátý krok:

Útoč na problém, ne na osobu

Kniha Přísloví říká (15,1): „Vlídna odpověď odvrací rozhořčení, kdežto slovo, které ubližuje, popouzí k hněvu.“ Chtějme věcně odpovídat a řešit příčiny problému a nenapadejme osoby. Chceme přece budovat a zachraňovat vztahy. Napadáním a obviňováním druhých si nepomůžeme, jen tím spolehlivě blokuje rozvíjení vztahu. Na osobu je možné útočit přímo nebo také, což je častým jevem, za jejími zády. Pomluvy jsou velmi nebezpečnou zbraní, ale i tady platí: „Kdo seje vítr, sklídí bouři.“ Snažme se proto oddělovat problém od osoby a konstruktivně tento problém řešit. Zkusme si sami pro sebe navrhnout řešení a dívat se na problém z obou stran. Díky modlitbě získáme i potřebný odstup.

Šestý krok:

Zdůrazňuj smíření a ne řešení

V Listu Římanům (12,18) zaznívá výzva apoštola Pavla: „Je-li možno, pokud záleží na vás, žijte se všemi v pokoji.“ Je naprosto nereálné, aby ve sboru měli všichni úplně stejný názor! Ale není nereálné žít smířený s lidmi kolem. I když to vypadá nelogicky, máme se nejprve

usmířit a pak teprve problém řešit. Na prvním místě bychom měli usilovat o zachování vztahu. Často se totiž stává, že příčinou konfliktu nebyl vlastně nějaký problém, nýbrž nesmířlivý postoj. Tento nezdravý a nekřesťanský postoj, vycházející ze staré lidské přirozenosti, je pak kamuflován vytvářením problémů tam, kde žádné problémy nejsou. Chybí jen vůle spolupracovat.

Nejlépe se řeší problémy tam, kde jsou dobré vztahy, než jen po někom papouškovat: „slyšel jsem, že...“. Je mnohem lepší cesta, i když je náročnější – jednat osobně a věci si vysvětlovat přímo. Ne za zády. Zastavme šíření pomluv, nepravd a polopravd. To platí i pro život v rodině i ve společenství církve. Apoštol Pavel nás nabádá, abychom se vyhýbali hloupým sporům, rozbrojům a hádkám (Tt 3,9). Jsou zbytečné a k ničemu. „Bezbožným a planým řečem se vyhýbej. Neboť takoví lidé půjdou stále dál ve své bezbožnosti“ 2Tm 2,16.

Církev není zájmové sdružení, ale Boží organismus

Jsme živým tělem Pána Ježíše, spojuje nás oběť, kterou za nás na kříži přinesl. „Dej si pozor na každý krok, když jdeš do domu Božího, pohotovější buď ke slyšení než k přinášení obětí jako hlupáci, ti ani nevědí, že činí něco zlého“ (Kaz 4,17). Do shromáždění přicházíme, abychom dali průchod Božímu slovu, a ne svým názorům a všemu, co jsme se kde doslechli a rozsávali tak nepohodu. Přicházíme na svatou půdu a očekáváme posilu, zmocnění a pomoc.

*Ota Zabystřan
Živá slova 2/2006*

**Dávám vám nové přikázání:
Milujte jedni druhé. Milujte
jedni druhé, jako jsem já
miloval vás. Podle toho
všichni poznají, že jste moji
učedníci, když budete
mít lásku jedni k druhým.
(Jan 13:34-35)**

18 ZÁPAS O DUŠI

O SVATÉ TROJICI

Myslím, že populární článek o svaté Trojici už dlouho nikdo nenapsal. Moc se o ní nemluví, snad abychom nepopudili svědky Jehovovy. Ti o ní mluví naopak dost často. Začínají své získávací tažení důkazy, že nějaká svatá Trojice je přece nesmysl. Ostatně muslimové si to myslí také.

Nicméně v poslední době jsem měl příležitost překládat dva významné křesťanské autory, kteří o svaté Trojici píšou s nevšední chutí. Jedním z nich je Larry Crabb, druhým John Eldredge. Tito dva muži o sobě jistě vědí, i když nevím, zda se osobně znají. Každý píše jinak a o něčem jiném. Nicméně oba dva píšou o Trojici. Přes všechny odlišnosti tyto dva muže cosi spojuje. Nedokážu to nazvat jinak než žizeň po Bohu, byť tento relativně moderní výraz může někomu znít stejně otřele jako výraz svatá Trojice. Oba dva vědí, že náš život zůstává prázdny, dokud nenavážeme vztah s Bohem.

Zdá se mi, že v církvi je stále frekventovanějším tématem společenství. Není to samozřejmě nic nového. Přesto mám pocit, že v naší čím dál rychlejší a čím dál techničtější době toužíme po hlubokých vztazích ještě více než kdy dříve. Víme, že nestačí povrchní známost. I v liberálních a tradičních církvích lze dnes často slyšet, že církev není budova, ale společenství. A křesťanství se nám rozhodně neredukuje na otázky učení. Víra pro nás není pouhou sestavou tvrzení, jímž intelektuálně přitakáváme.

Jedním ze základních poselství Johna Eldredge je, že celá skutečnost je Velký příběh. Nebudu zde podrobně popisovat jeho vidění světa – ostatně za pár měsíců mu u nás vyjde další, tentokrát zcela kratičká knížka (nejsem si jist, pod jakým českým názvem – anglicky se jmenuje „Epic“ a česky by se mohla jmenovat třeba „Velký příběh“ – již vyšla v *Návratu*), která jeho vidění naší skutečnosti co by příběhu shrnuje. A Larry Crabb ve své poslední knížce (*Soul-Talk*,

česky snad „Řeč duše“) nezávisle na Eldredgovi upozorňuje, že je nešťastný ten člověk, který nemá nikoho, komu by mohl vypovědět svůj příběh.

Jak to souvisí s Trojicí?

Ve Velkém příběhu hraje roli Bůh Otec, Ježíš Kristus, který je Synem Božím, a Duch svatý. Otec není Syn, a přesto jsou jedno. Duch není Otec a není ani Syn, a přece je osoba. Není to žádná neosobní síla. Neosobní sílu nelze zarmoutit. Nelze ji urazit. Neosobní síla nikoho neoslavuje. Nelze se jí vlastně ani rouhat. Ne – Duch svatý skutečně cítí, prožívá, rozhoduje se... Něco se mu vidí dobré a něco se mu nevidí. Můžeme s ním být zajedno, právě protože je osoba. S neosobní silou zajedno být nemůžete. Ta na vás sice může působit – třeba jako gravitace či odstředivá síla, ale nebojte se, neosobní sílu nezarmoutíte, i když se jí budete snažit odporovat.

Syn se podřizuje Otci, a přece není menší než On. Dříve jsem říkával: Děti se podřizují rodičům a manželka manželovi, ale děti i manželky nejsou přece o nic méně lidé než muži! Snažil jsem se tak vysvětlit, jak je možné, že osoby Trojice jsou si rovny, a přitom je Otec víc než Syn. Teď si už nejsem jistý, zda je takové srovnání moudré. Proč máme s Trojicí takové problémy? Protože slova, jimiž se o ní vyjadřujeme, jsou pro nás často jen teologické pojmy. Můžeme se poctivě snažit pochopit, co znamená. Ale ve svém pojetí se Trojici pouze jaksi přibližujeme. Přibližujeme se tajemství. Tajemství nelze vysvětlit – to by přestalo být tajemstvím. Můžeme se k němu, ale přiblížit.

Trojici učení bylo zformulováno kdysi dávno, v prvním tisíciletí církevních dějin. Dnes jen odborníci rozumějí, oč šlo v tehdejších teologických zápasech. Proto nám „učení o Trojici“ dnes připadá vzdálené a nepraktické. Nerozumíme mu a máme pocit, že ho snad ani nepotřebujeme. Kdo chce k víře přistupovat racionalisticky, ten už tomu neporozumí vůbec. Na úhlu pohledu záleží opravdu hodně. Když k člověku přistoupíte z hle-

diska chemie, můžete stanovit, z jakých prvků se „skládá“. Zjistíte, že v průměrném člověku je tolik a tolik uhlíku, vodíku, kyslíku, vápníku atd. Jsou v něm dokonce i některé vzácné kovy, ale jen ve stopovém množství. Převeden na jednoduché chemické látky, z nichž se „skládá“, „stojí“ člověk prý asi 190 Kč. Když přistoupíte k sexu z hlediska člověka, který neví, co je touha, co je věrnost, co je důvěrnost, tak můžete spolu s ním říci: „Vždyť na tom nic není!“ „Nebudeme dodržovat nějaká středověká tabu!“ Ano, takový člověk přistupuje k sexu podobně jako onen pomyslný chemik ke složení člověka. Z jeho hlediska pak na sexu opravdu „nic není“. Ne, Trojice není racionální. Ostatně, je racionální láska? Je racionální milost, odpuštění? Je racionální touha po Bohu?

Trojční učení nám říká něco velmi důležitého.

Společenství a příběh je něco, co patří bytostně k samotné podstatě Boží. Společenství není něco, do čeho Bůh vstupuje, co iniciuje. Bůh je společenství. Je Bůh Otec, Syn a Duch svatý. Takový Bůh je, a je takový dříve, než začne něco dělat, tvořit. Bůh je pravláštní, tajemné, dokonalé společenství. Jeho vztahy jsou tak úzké, že se nám nemůže jevit jinak než jako jeden. Jeho příběh je ovšem tak bohatý, že o Něm nemůžeme hovořit jinak než jako o Otci, nebo Synu, nebo Duchu. Společenství není nějaký Boží atribut, patří k Boží podstatě. Tak chápu (nikoli ve smyslu „rozumím“, spíše ve smyslu „uchopuji“) učení o Trojici.

◆ *Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem (1. Janova 1,3).*

My můžeme mít společenství s trojjediným Bohem! Otec má společenství se Synem a my jsme do tohoto společenství také pozváni! Ne, nebojte se, nebudu zde rozvíjet nějaké heretické spekulace o tom, jak můžeme splynout s božstvem. Obecenství není splynutí, a to ani

na svém vrcholu. Pravou jednotu nepřestáváme vnímat jako slastnou právě proto, že nesplýváme s druhými či s Bohem. Je to trochu jako s tím sexem – svým způsobem to splynutí je, svým způsobem zase ne. Ale je to krásné. Je to totiž Boží vynález. Ale, jak říká Eldredge, jen skuteční milenci ho dokáží v plnosti ocenit. Bořitelé tabu nikoli. Ti se mohou u... a pořád se jim zdá, že na tom nic není. Za to na té Trojici něco je.

– Dan Drápal, 8. září 2006 –

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI MODALISMEM A TRINITARISMEM?

Který z nich podporuje Písmo?

Modalismus, známý pod názvem modalistický monarchianismus nebo sabellianismus, byl prvotní církví odsouzen jako bludařství (hereze), protože popírá biblickou doktrínu trojjedinosti Boha. Zatímco její zastánci (Noetus of Smyrna, Epigonus, Praxeas, Sabellius) měli ty nejlepší úmysly, obzvláště při obhajobě totožnosti Boha a plného božství Ježíše Krista, jejich pohled nebyl v plném souladu s Božím zjevením sebe sama v Písmu. Bible zcela jasně ukazuje, že příslušníci Trojice jsou odlišné Osoby, ne různé manifestace jedné osoby. Při Ježíšově křtu vidíme, že Syn stojí ve vodě, Duch svatý sestupuje v podobě holubice a hlas Otce promlouvá z nebe. Podobně při proměně Páně na hoře vidíme Krista s učedníky, zatímco Bůh mluví z nebe. Všechny tři osoby jsou v Písmu jmenovány společně. Ježíš řekl:

◆ *Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi ... křtěte ve jméno Otce i Syna i Duchu svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. (Mt 28:19)*

V 2. Korintským 13:13 je psáno:

◆ *Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Duchu svatého se všemi vámi.*

Ježíš zjevně považoval Otce za odlišnou Osobu. Modlil se k Otci (Jan 17); sám

20 ZÁPAS O DUŠI

o sobě prohlašoval, že byl seslán od Otce:

◆ *... neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil vůli svou, ale abych činil vůli toho, který mě poslal; (J 6:38);*

Dále řekl:

◆ *Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi; kdo mně však zapře před lidmi, toho i já zapřu před svým Otcem v nebi. (Mt 10:32-33)*

Tvrdil, že přišel od Otce a že se k Otci vrátí:

◆ *Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět. Teď svět opouštím a navracím se k Otci. (Jan 16:28)*

Sám oznámil, že se k Otci vrátí:

◆ *Ježíš jí řekl: „Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil k Otci“ (Jan 20:17).*

Tato a mnohá další prohlášení nám dávají nad jakékoliv pochybnosti najevo, že Ježíš a Otec jsou dvě odlišné Osoby.

V Janovi 8:17,18 vidíme znovu odlišnost skutečnosti, že Ježíš a Otec jsou různé Osoby:

◆ *I ve vašem zákoně je přece psáno, že svědectví dvou osob je pravé. Jsem to já, kdo svědčí sám o sobě; a svědčí o mě také Otec, který mě poslal. (Jan 8:17-18)*

Ve 13. verši farizeové obviňují Ježíše z falešného svědectví o sobě:

◆ *Ty vydáváš svědectví sám o sobě, proto tvé svědectví není pravé. (Jan 8:13)*

Ježíš jim odpovídá, že podle Starého zákona je třeba dvou svědků (17), proto jmenoval sebe a Otce jako dva svědky, kteří potvrzují pravost události (18). Kdyby nešlo o dvě osoby, Ježíšovo svědectví by nebylo platné, protože místo dvou svědků by byl svědek jen jeden.

Jan v 1. kapitole učí:

◆ *Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh.*

Pokud je Bůh jednojediný, pak tento, ani další verše, nedávají smysl:

◆ *A Slovo [Ježíš] se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce.*

Jak může osoba svědčit sama za sebe? Z výše uvedených citátů veršů by mělo být zřejmé, že Ježíš a Otec jsou odlišné Osoby (Boží trojice). Jak, ale vysvětlíme pasáže, jako je Izajáš 9:5?

◆ *Já a Otec jsme jedno.*

Verše v Janovi 14:9-11 naznačují, že Ježíš a Otec je také jedno:

◆ *Kdo vidí mne, vidí Otce ... já jsem v Otci a Otec je ve mně?*

Kde zdánlivě vidíme, že Ježíš a Otec jedno jsou?

Izajáš 9:5 neidentifikuje Mesiáše a Otce jako jednu osobu. Tento verš hovoří o skutečnosti, že Mesiáš bude otcem svého lidu, s odkazem na péči, která se týká starostlivosti o jeho lid. Jeden z komentátorů poznamenává: „Text ani vzdáleně nenaznačuje, že jde o meztrojící vztah – kdy je Syn povolán Otcem, ale myšlenka je spojena s otcovským pojetím Staré smlouvy s odkazem na Žalm 103:13, kde je psáno:

◆ *Jako se nad syny slitovává otec, slitovává se Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí.*

V Janovi 10:30 „Já a Otec jsme jedno“ řecký výraz pro „jedno“ je středního rodu, takže nejde o odkaz na osobu. Ježíš neříká, že On a Otec jsou jedna osoba, ale spíše to, že jsou jedné podstaty. Když Ježíš říká v Janovi 14:9

◆ *Kdo vidí mne, vidí Otce,*

neříká, že on sám je Otcem, ale odhaluje, kdo Otec je. To je zřejmé z následujících veršů, kde vysvětluje: (10,11)

◆ *já jsem v Otci a Otec je ve mně.*

To neznamená, že On a Otec jsou totožná osoba, jak vyplývá z verše (20):

◆ *V onen den poznáte, že já jsem ve svém Otci, vy ve mně a já ve vás.*

Ježíš tuto rozmluvu uzavírá tím, že připomíná učedníkům, že je opustí. Říká:

◆ *Odcházím – a přijdu k vám. ... jdu k Otci; neboť Otec je větší než já.*

Zajisté, doktrína Boží trojedinosti zůstává velkým tajemstvím, které přesahuje naši omezenou schopnost chápání. To však neznamená, že není pravdivá. Bůh nám v Písmu jasně zjevil něco, čemu máme věřit, ať to plně chápeme nebo

ne. Protože Bůh je nekonečný a neomezený, my jsme koneční a omezení, proto nemůžeme očekávat, že všemu porozumíme:

- ◆ *Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův. Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše. (Izajáš 55:8-9)*

*Z konference kazatelů:
Shepperd's Fellowship
Grace Community Church*

PŘEHLED DĚJIN NAUKY O TROJICI

A. Monarchianismus

Církevní otcové neformulovali ohledně Trojice žádné prohlášení. Některým nebyl jasný význam termínu Logos, a Duchu svatému, kromě jeho působení v životech věřících, nepřikládala většina z nich žádný význam. Tertulián (asi 165-220) byl prvním, kdo použil slova „Trojice“, když ve své odpovědi Praxeovi postuloval trojí stránku Boha. Sám však neměl plné a přesné porozumění Trojici – jeho chápání bylo poznamenáno názorem, že osoby Trojice si nejsou navzájem rovné (=subordinacionismem).

Tertulián vedl boj s monarchianisty, kteří se přikláněli k Boží jednotě a popírali trinitarianismus. Monarchianismus existoval ve dvou podobách:

1. Dynamický monarchianismus (či adoptionismus). Poprvé byl vyložen Theodociem z Byzancia kolem roku 210. Ježíše považoval za muže, jemuž byla dána Duchem svatým při křtu zvláštní moc.

2. Modalistický monarchianismus. Měl větší vliv. Prosazoval nejen Boží jednotu, ale i plné Božství Kristovo tím, že tvrdil, že se Otec v Synu vtělil do lidské podoby. Na západě byl znám jako patripasianismus, neboť vtělený Otec v Synu také trpěl. Na východě byl znám jako sabelianismus, pojmenovaný podle jeho nejznámějšího představitele. Ten

učil, že Božské osoby jsou způsobem existence, jimiž Bůh zjevil sám sebe. Sabellius sice použil slova „osoba“, měl tím však na mysli úlohu či projev jedné Boží podstaty.

B. Arianismus

Arius (asi 250-336), protitrinitářský biskup z Alexandrie, rozlišoval mezi jedním věčným Bohem a Synem, který je Otcem zplozen, a který má tedy svůj počátek. Dále učil, že Duch svatý je tím prvním, co Syn stvořil — neboť Syn učinil všechny věci. Biblické zdůvodnění svých názorů našel v oddělech, které jako by zobrazovaly Syna podřízeného Otci (Mt 28,18; Mk 13,32; I K 15,28).

Árioví oponovali Atanasius (asi 296-373), který Boží jednotu zastával, a přitom rozlišoval mezi třemi základními přirozenostmi v Bohu. Trval na tom, že Syn je soupodstatný s Otcem. Učil, že Syn byl zplozen, ale na rozdíl od Aria, který zrození před věky odmítal, tvrdil, že šlo o věčný a vnitřní Boží čin.

Když se sešel Nicejský sněm, aby se pokusil spor vyřešit, žádal Atanasius se svými stoupenci potvrzení, že Syn je též podstaty s Otcem (homoúsios), zatímco početná skupina umírněných navrhovala, aby bylo toto slovo nahrazeno slovem homoúsios („podobné podstaty“). Nekompromisní Arioví stoupenci řekli, že Syn je rozdílné podstaty (heteroúsios). Císař Konstantin se nakonec přiklonil ke straně Atanasiově. Výsledkem bylo jasné a jednoznačné prohlášení Nicejského vyznání víry, že Kristus je též podstaty s Otcem (homoúsios).

O Duchu svatém je v tomto vyznání řečeno pouze: „Věřím v Ducha svatého“. Atanasius sám však ve svém učení dále zastával, že Duch, stejně jako Syn, je soupodstatný s Otcem. Jako dozvuk Nicejského koncilu kolovala ve čtvrtém století řada dokumentů. Ariánská strana získala později na popularitě částečně díky vlivu Konstancia, Konstantinova nástupce, jenž si Aria oblíbil.

V druhé polovině čtvrtého století vtiskli definitivní podobu doktríně o Trojici

22 ZÁPAS O DUŠI

tří teologové z provincie Kapadocie ve východní Malé Asii, a porazili tak arianismus. Byli to Basil z Cesareje, jeho bratr Řehoř Nysánský a blízký Basilův přítel Řehoř Naziánský. Přispěli k uspořádání slovníku o Trojici výrazy *úsia* pro jedinou podstatu Boží a *hypostasis* pro osoby Trojice. Tím, že kladli důraz na tři základní přirozenosti v jednom Bohu, očistili Nicejské vyznání víry od podezření ze sabelianismu, z něhož je podezírali umírnění. Trvali také důrazně na tom, že Duch svatý je také *úsios*.

C. Sněm v Konstantinopoli (381)

V roce 373 pohlíželi tzv. pneumatomachiánové („bojovníci proti Duchu“), skupina vedená Eustachem, na Syna i Ducha jako na svou podstatou Otci pouze podobné (někteří méně radikální potvrdzovali soupodstatnost Syna s Otcem.). Spor nabyl takových rozměrů, že císař Theodosius svolal do Konstantinopole sněm, na který se sešlo na 150 ortodoxních biskupů, reprezentujících východní církve. Pod vedením Řehoře Naziánského sněm formuloval o Duchu svatém toto prohlášení: „A věříme v Ducha svatého, Pána, dárce života [ř. zóopojon = tvůrce života — pozn. překl.], který od Otce vychází, je uctíván a oslavován spolu s Otcem a Synem a promlouval skrze proroky“. Ačkoli se toto vyznání vyhnulo termínu „téže podstaty“, použitého v souvislosti s Kristem, bylo v Nicejském vyznání působení Ducha popsáno výrazy, jež nemohly být přisouzeny žádné stvořené bytosti. Tímto způsobem byla vyřešena otázka božství Ducha, ačkoli toto prohlášení nebylo plně dostačující, protože v něm nebylo použito o Duchu slovo *homóúsios* a nedefinovalo vztah Ducha ke zbývajícím dvěma osobám Trojice.

D. Augustin (354-430)

1. De Trinitate. V tomto Augustinově díle dosáhla formulace o Trojici své konečné podoby. Augustin v něm prohlašuje, že každá ze tří osob Trojice je celé a plné podstaty a že osoby na sobě vzájemně závisí. I když byl Augustin nespokojen se slovem „osoby“, které mělo

označovat tři základní přirozenosti Boží, přesto tento výraz použil, „aby nemusel zůstat zticha“. Učil také, že Duch vychází z Otce i ze Syna.

2. Spor s pelagianismem (431). [Pelagianismus – směr, který popíral dědičnost tzv. prvotního hříchu – pozn. překl.]. Augustin kladl také důraz na účinnou milost – dílo Ducha svatého. To hluboce ovlivnilo nejen jeho učení o člověku a hříchu, ale i učení o Duchu svatém.

E. Toledský sněm (589)

I když se západní teologové většinou pevně drželi názoru, že Duch svatý vychází z Otce i ze Syna, formálně to bylo potvrzeno teprve když bylo Konstantinopolské vyznání víry na sněmu v Toledu doplněno o klauzuli *filioque* („i Syna“). Východní církve tuto doložku nikdy nepřijala – prohlásila, že jde o kacířství. Toto rozdělení trvá až do dneška.

Fótius, biskup konstantinopolský a odpůrce papeže Mikuláše Římského, použil doložku *filioque* ve své snaze zpochybnit Mikulášův nárok být papežem celého světa. Fótius obvinil západní církve ze zavádění věroučných novot prohlášením, že *filioque* zkreslilo svaté Konstantinopolské vyznání víry.

F. Reformační učení o Trojici

Reformátoři a všechna reformační vyznání vyjadřují doktrínu o Trojici ortodoxně, v podobě formulované prvotní církví (viz Kalvín, Instituce, např. I. 13). Pro Kalvína bylo těžké přijmout myšlenku zrození Syna před věky a ač ji nepíral, považoval ji za zbytečnou.

Luther přijal ortodoxní učení o Trojici, protože podle něho vycházelo z Písma. Byl však toho názoru, že je možno tomuto učení porozumět pouze vírou. V Augsburské konfesi (1530) se jasně praví, že „existuje jedna božská podstata, která se nazývá a která je Bůh ... existují však tři osoby téže podstaty a moci, které jsou stejně věčné: Otec, Syn a Duch svatý“ (III. 7.). Podobně praví Westminsterské vyznání víry (1647): „V jednotě Boží existují tři osoby téže podstaty, moci a věčnosti: Bůh Otec,

ZÁPAS O DUŠI 23

Bůh Syn a Bůh Duch svatý. Otec není ani zrozen, ani nevychází; Syn je Otcem zrozen před věky; Duch svatý věčně vycházející z Otce i ze Syna“ (II.3).

V šestnáctém století neuznával socianismus preexistenci Syna a považoval ho za pouhého člověka. Učil, že existuje jen jedna božská podstata, sestávající pouze z jedné osoby. Tyto názory ovlivnily anglický unitarismus a deismus. I když řada unitaristů nebyla deisty, smýšleli všichni deisté o Bohu unitaristicky. Tato heretická linie vede od arianismu k socianismu, unitarismu a deismu. Americký unitarismus je přímým potomkem unitarismu anglického.

G. Moderní pohledy

V moderní době zastávalo a zastává mnoho lidí ortodoxní názor na Trojici. Je však také mnoho těch, kteří jej uvádějí v pochybnost. Proti ortodoxnímu učení o Trojici se stavěli Kant a Hegel. Zastávali adopcionismus nebo neosobní panteismus. Swedenborg a Schleiermacher se vrátili k sabelianismu. Řada myslitelů je toho názoru, že Barthovo pojetí bylo modalistické (Leonard Hodgson, *The Doctrine of the Trinity* / Londýn: Nisbet, 1955/, str. 229). Jiní jej brání jako zastánce ortodoxního učení o Trojici, protože odmítal sabelianismus a svého pojmu „způsoby bytí“ používal pouze namísto výrazu „osoby“. Podle Paula Tillicha si člověk vytvořil doktrínu o Trojici jen k uspokojení svých vlastních potřeb. Tillich ve skutečnosti nevěřil, že by v Bohu existovala byt' jedna osoba, natožpak tři.

Svědkové Jehovovi se hlásí ke christologii podobné christologii ariánské, odmítají věčnost Syna a učení o Trojici. Podobně jako Arius považují Logos za bytost ležící uprostřed mezi Stvořitelem a stvořením.

Několik praktických užití

Bohatství trojičního pojetí přesahuje do několika teologických oblastí. Příkladem může být učení o spasení. Tohoto velkého díla jsou účastny všechny osoby božstva (J 3,6; 16; Zj 13,8). Dalším příkladem je nauka o zjevení, neboť Syn i

Duch se oba podílejí na šíření Boží pravdy (J 1,18; 16,13).

Společenství a láska v Bohu jsou možné jen při jeho trojičním pojetí; toto společenství je podobné společenství věřícího s Kristem (J 14,17). Přednostní postavení bez méněcennosti, zobrazené v Trojici, je základem správného vztahu mezi mužem a ženou (1K 11,3).

V modlitbě můžeme sice oslovit kteroukoli z osob Trojice, správně však, podle biblického příkladu, oslovujeme Otce ve jménu Krista, jak nás vede Duch svatý (J 14,14; Ef 1,6; 2,18; 6,18).

Základy teologie

Charles C. Ryrie, str 161, *Biblos, Třinec*

OD NAŠEHO PŘEKLADATELE

✉ Milá Kláro,

za tu dlhú dobu som sa ja ako jednotlivec i celý náš zbor niekam posunuli... Čo sa týka učenia a pohľadu na Boha vôbec sa naše názory zásadne líšia... Ja verím (podobne ako Židia), že Boh je JEDNA osoba (nie tri). Toto je pre mňa úplne základná pravda a všetko ostatné sa od nej odvíja... Preto akékoľvek názory, ktoré sú v rozpore s touto pravdou odmietam a nebudem sa podieľať na ich šírení, lebo by som išiel proti vlastnej viere. Iste to chápeš... Prajem Božiu milosť celej Tvojej rodine.

Dušan

1. Bůh je jen jeden Bůh:

Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. (Dt 6:4)

2. Bůh Otec je Bůh:

Neusilujte o pomíjející pokrm, ale o pokrm zůstávající pro život věčný; ten vám dá Syn člověka, jemuž jeho Otec, Bůh, vtiskl svou pečeť." (Jan 6:27)

3. Bůh Syn je Bůh:

Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh. (Jan 1:1)

4. Bůh Duch svatý je Bůh:

...Ananiáši, proč satan ovládl tvé srdce, že jsi lhal Duchu svatému a dal stranou část peněz za to pole? ... Jak ses mohl odhodlat k tomuto činu? Nelhal jsi lidem, ale Bohu! (Skutky 5:3-4)

24 ZÁPAS O DUŠI

„KŘEŠŤANSKÝ“ POLYTEISMUS

Úvod:

V tomto čísle ZODu máme již několik článků, které se týkají trojičního učení. Osobně věřím v neprolomitelné tajemství nerozštěpitelné trojjedinosti, totiž, že je pouze jeden Bůh, věčně existující ve třech vzájemně neoddělitelných, věčných, proto nutně nestvořených osobách, které mají stejnou podstatu, ale osobité, tj. odlišné funkce, poslání a úkoly. Všem, kdo namítají, že tři osoby v jednom Bohu je protimluv, připomínám jedno úsloví, které jsme měli dlouhá léta v anotaci čelní stránky ZODu: „*Logika je dobrý sluha, ale špatný pán...*“ Naše lidské „uvěznění“ ve hmotě, prostoru a čase nám všem, bez výjimky, zabírá, abychom logicky pochopili tři osoby (s osobitým posláním a součinnými funkcemi) v jednom Bohu. Proto ztotožňujeme jednu osobu vždy s jedním člověkem. A tak ti, jejichž víra je uvězněna v těle, prostoru a čase jsou odkázáni pouze na logiku, která jim vnucuje, že tři osoby jednoho Boha musí být ve skutečnosti tři nezávislí bozi – a to rázně odmítají. Proto tyto lidé zastávají některou z rozličných forem unitarství.

V dlouhé historii ZODu jsme již napsali mnoho o jedné trojjediné Boží hlavě, o jednom trojjediném Bohu. Bůh činí vše ve třech rozměrech: (1) plán; (2) uskutečnění; a (3) zažití. Otec ustanovuje a plánuje, Syn uskutečňuje a Duch poskytuje zažití. Např. Otec vyvolil, Syn vykoupil, Duch znovuzrodil:

- ◆ *Až přijde Přímlovce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně [Ježíš] vydá svědectví. (Jan 15:26)*

My děláme totéž. Plán – materializace – zažití; Skladatel – orchestr – poslech; Architekt – stavitelé – bydlení; Spisovatel – kniha – čtení. Vždy nehmatatelné – hmatatelné – nehmatatelné. Jedna složka (fáze), nebo i dvě složky (fáze) – jsou bezúčelné. Smysl dává teprve až jeden neporušitelný celek všech tří složek,

všech tří součástí, které jsou v případě jednoho trojjediného Boha nadčasové a osobní. Otcův plán spásy by byl bezúčelný, kdyby jej neuskutečnil Syn vykoupením na kříži. Konání Otce a Syna by bylo bezúčelné, kdyby Duch svatý neznovuzrodil právě ty, které Otec vyvolil a Syn vykoupil. Vše co Bůh tvoří a působí je trojjediné a součinné.

„Křesťanský“ polyteismus

Unitáři, v tom nejobecnějším slova smyslu, mají pravdu, že je jen jeden bůh.

Na druhé straně křesťanského spektra jsou ti, kteří věří, že všichni spasení jsou bozi. S tímto názorem jsem se setkal již mnohokrát, dokonce i v Česku. Nejznámějšími protagonisty tohoto učení jsou známí američtí charizmatičtí kazatelé Kenneth Hagin, Kenneth Copeland a Morris Cerillo. Živě si pamatuji, Copelandovy televizní pořady v nichž učil „všeobecné božství“ věřících – jak je nutné si uvědomit svoje božství, aby se nám vše dařilo, byli zdraví, úspěšní, bohatí, a měli ten správný vztah s Bohem. Podívejme se na některé jejich učení:

<Začátek Haginových citátů>

Člověk ... byl stvořen na podmínkách rovnosti s Bohem, a mohl stát v Boží přítomnosti bez jakéhokoliv povědomí méněcennosti ... On (Bůh) nás učinil stejnou třídou [class] bytostí jakou je On sám ... Věřící je nazýván Bohem, to je kým jsme; jsme Kristus. (*Zoe: The God Kind of Life, pp. 35-36, 41*).

<Konec Haginových citátů>

...

<Začátek Copelandových citátů>

Důvod, proč Bůh stvořil Adama, byla Jeho touha, aby zkopíroval (reprodukoval) sám sebe. ... Adam nebyl jako by miniaturou Boha. Nebyl ani téměř Bohem. Nebyl ani podřízen Bohu. Adam je natolik Bohem, nako-lik to dovedete uchopit; je právě takový, jako je Ježíš. ... Adam byl v ráji v těle projevený [manifested] Bůh. (*Following the Faith of Abraham I, Kenneth Copeland, Kenneth Cope-*

land Ministries, Fort Worth, Texas, 1989, tape 01-3001, side 1.)

On (Bůh) také prohlašuje: „Nemáte Boha v sobě – vy jste bůh!“ (Copeland, *The Force of Love*, 1987, Tape #02-0028).

<Konec Coplandových citátů>

...

<Začátek Cerillových citátů>

Veškerý Boží záměr byl, aby sám sebe reprodukoval ... vy teď nehledíte na Morrise Cerillo, hledíte na Boha, hledíte na Ježíše.

(*The End Time Manifestation of the Sons of God, Audio Tape 1, Sides 1 & 2*).

<Konec Cerillových citátů>

Opravdu si nemohu pomoci, připomíná mi to nejen mormonský polyteismus, ale i východní panteismus. Adam a Eva prý byli stvořeni jako bohové. Svě božství ztratili po požití ovoce ze stromu poznání. Všichni lidé své ztracené božství prý mohou znovu nabýt, až si uvědomí kdo skutečně jsou...?!

Pád člověka:

Podívejme se tedy zblízka, jak se věci mají. Co by nás mělo, nejprve napadnout, je, zda Písmo opravdu učí, že člověk byl stvořen jako Bůh. Jsem přesvědčen, že tento pohled neobhájíme:

◆ *Bůh, ale ví, že jakmile pojdete z toho stromu, otevřou se vám oči a budete jako Bůh: budete znát dobro i zlo.* (Genesis 3:5)

Adam a Eva nebyli stvořeni jako bozi, vždyť se za bohy ani nepovažovali. Naopak, velmi jasně si uvědomovali svoje omezené lidství. Když satan ženě slíbil Božskou podstatu (esenci) a když

◆ *Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševědoucnost. Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on též jedl.* (Genesis 3:6)

Touha po vševědoucnosti, touha mít Božskou podstatu, totiž lidská touha po bohorovnosti je ten nejpůvodnější, prvotní hřích a příčina celého vesmírného

pádu, duchovní bída a všeho, co s duchovní mrtvostí souvisí. Když jsem v ranných 90. letech přednášel v Brně o mormonismu, pronesl jsem něco v tomto smyslu:

Pro křesťany je touha po bohorovnosti prvopočátečním hříchem, který způsobil pád všeho stvoření, a současně příčinou, proč se Bůh, Pán Ježíš Kristus, stal na krátký čas člověkem, dokonce i nižším než andělé [Židům 2:9], aby zastoupil svůj lid v potrestání, a tím jej vykoupil z hříchu, jenž počal lidskou touhou stát se bohy. Touha po bohorovnosti je podle křesťanů prapůvodní hřích, ale pro všechny pravé mormony je bohorovnost toužebným cílem a příčinou jejich pozemského snažení. Co je pro křesťany příčina všeho všeho zlého, to je pro mormony účelem a cílem...!?

Když jsem skončil, přišel za mnou jeden americký mormonský misionář a požádal mne, abych se za něj modlil, nikdy o tom tak nepřemýšlel...

Je jenom jeden Bůh a Spasitel:

Písmo jasně učí, že je jenom jeden Bůh, jenž není omezen nikým a ničím v žádné své vlastnosti. Jeho jedinečnost není okonturována, proto je nevymežitelný, tj. nedefinovatelný. Jeho bytí není omezeno ničím, ani časem – proto musí být věčné a nutně nestvořené. Jeho jedinečná Božská podstata není omezena, proto svou podstatu nemůže s nikým sdílet.

◆ *Bůh řekl Mojžíšovi: „JSEM, KTERÝ JSEM.“ A pokračoval: „Řekni Izraelcům toto: JSEM posílá mě k vám.“* (Exodus 3:14)

Nemůže být niko jiný, kdo by mohl říct: „JSEM, KTERÝ JSEM.“ Proto Bůh musí být jen jeden a mimo něj není žádný jiný. Kdyby bylo více bohů, potom by Bůh bible nebyl nekonečný. Byl by omezený, tedy definovatelný, a proto by musel mít nutně počátek, musel by být stvořený:

◆ *Mými svědky jste vy, je výrok Hospodinův, a můj služebník, jehož*

26 ZÁPAS O DUŠI

jsem vyvolil [Ježíš Kristus]. Tak mě poznáte a uvěříte mi a pochopíte, že to jsem já. **Přede mnou nebyl vytvořen Bůh a nebude ani po mně. Já, já jsem Hospodin, kromě mne žádný spasitel není. Já jsem oznamoval a zachraňoval, já jsem ohlašoval, a nikdo cizí mezi vámi. Jste moji svědkové, je výrok Hospodinův, a já jsem Bůh!** (Izajáš 43:10-12)

(1) Hospodin je jediný Spasitel, tak to stojí ve Starém zákonu:

- ◆ **Prohlédněte – to já, jen já jsem Bůh, a není žádný kromě mne. Já dávám smrt a dávám život, zranit i uzdravit mohu já! – z mé ruky vás nikdo nevyrvé!** (Dt 32:39)

(2) Ježíš Kristus je jediný Spasitel, tak to stojí v Novém zákonu:

- ◆ „Moje ovce slyší můj hlas, já [Ježíš Kristus] je znám, jdou za mnou a **já jim dávám věčný život: nezahynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrvé.** Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všechny, a nikdo je nemůže vyrvat z Otcovy ruky. **Já a Otec jsme jedno.**“ Židé se opět chopili kamenů, aby ho ukamenovali. Ježíš jim řekl: „Ukázal jsem vám mnoho dobrých skutků od Otce. Pro který z nich mne chcete kamenovat?“ Židé mu odpověděli: „Nechceme tě kamenovat pro dobrý skutek, ale pro rouhání: **jsi člověk a tvrdíš, že jsi Bůh.**“ (Jan 10:27-33)

Ježíš Kristus Nového zákona, jak jsme právě četli, si vyhrazuje tytéž výsady jako Hospodin, jako Jáhve Starého zákona. Jak Hospodin, tak Ježíš Kristus, jsou jeden Bůh, jenž vždy vykoná to, co si předsevzal – spasí svůj lid a nikdo jej z jeho ruky nevyrvé. Židé až moc dobře chápali, že se Ježíš ztotožňuje s Bohem [Jan 10:27-33]. Dobře věděli, že Ježíš cituje z 5. Mojžíšovy knihy a ztotožňuje se s výsadami, které náleží jen Hospodinu. Proto se proti Kristu srotili a obvinili jej z rouhání. Židé tak popřeli Boží trojedinost zjevenou v Novém zákonu. Obdobně ji popírají také různé formy unitarství.

Na druhé straně spektra jsou charizmatičtí kazatelé Kenneth Hagin, Kenneth Copeland, Morris Cerillo a mnoho dalších lidí, kteří vidí bohy ve všech spasených. Ti také podkopávají jedinečné Božství Otce, Syna, a Ducha svatého. Podkopávají učení o jedné, trojjediné Boží hlavě. Svě přesvědčení dokládají především těmito verši:

- ◆ **Ježíš jim řekl: „Ve vašem zákoně je přece psáno: ‘Rekl jsem: jste bohové.’ Jestliže Bůh ty, jichž se týká toto slovo, nazval bohy – a Písmo musí platit – jak můžete obviňovat mne, kterého Otec posvětil a poslal do světa, že se rouhám, protože jsem řekl: Jsem Boží Syn?...“** (Jan 10:34-36)

Tyto verše „křesťanští“ polyteisté vysvětlují následovně:

Sám Ježíš v Písmu popírá, že by on sám byl jediný Bůh. Naopak, výslovně učí, že je již v Zákoně psáno (Žalm 82:6), že všechen Boží lid jsou bohové, a Zákon přece musí platit. Ježíš tímto prohlášením potvrdil, že je roven všem synům Nejvyššího ze Žalmu 82:6, všem bohům v lidském těle, jako měl on sám. Tak chtěl Židům naznačit, že je v podstatě sjednocen nejen s Bohem, ale i s nimi, s Židy. Proto by ho neměli kamenovat, neměli by ho obviňovat z rouhání, protože i oni – Židé mají stejnou božskou podstatu jako má on sám...

Bohové Žalmu 82:6

Pojďme a prozkoumejme tuto otázku. Někteří z vás nebudete souhlasit, protože na toto téma existuje více výkladů. Přesto se pokusme porozumět tomu, co měl Pán Ježíš Kristus na mysli, když prohlásil: „jste bohové.“ Jak jsme již řekli, Pán Ježíš Kristus cituje v Janovi 10:34 Žalm 82:6. Tento výrok musíme vidět v celém podtextu 82. Žalmu:

- ◆ **Žalm pro Asafa. V shromáždění bohů postavil se Bůh, vykoná soud mezi bohy: „Dlouho ještě chcete soudit proti právu, stranit svévolníkům? Dopomozte nuznému a sirot-**

ZÁPAS O DUŠI 27

kovi k právu, poníženému a chudému zjednejte spravedlnost, pomozte vyváznout nuznému ubožáku, svévolným ho vytrhněte z rukou!“ Nic nevědí, nic nechápou, chodí v tmách, a celá země v základech se hrouť. „Ač jsem řekl: **'Jste bohové, všichni jste synové Nejvyššího'**, zemřete též jako jiní lidé, padnete tak jako každý vladař.“ Bože, povstaň, rozsud' zemi, dědičné ti patří všechny pronárody!

Celý 82. Žalm (porovnejte s 58. Žalmem) je naléhavá žádost, aby Bůh vykonal soud nad jistou kategorií lidí, nad jistou třídou lidí, kterou sám nazval „bohy“. Že jde o třídu soudců, vyplývá z toho, že mají Bohem ustanovenou právní moc soudit ostatní, kteří do jejich vrstvy nespádají. Přesto tito soudci, tito „bohové“ zemřou tak jako ti, které soudí, zemřou stejně jako nuzní, sirotci, ponížení, chudí, zemřou stejně jako svévolníci a zločinci, padnou stejně jako každý jiný vladař. Avšak všichni, ať soudci, souzení nebo odsouzení, jsou synové Nejvyššího, protože jsou rodem Izraelité. To však neznamená, že jsou všichni automaticky spaseni. Mnozí „bohové“ (soudci) budou trávit věčnost daleko od Boha v pekle.

Kdo jsou tito „bohové“ a soudci? Je to určitá třída vybraných? Na to nám odpoví přepracovaný Mojžíš:

- ◆ „...Jak bych mohl sám unést vaše těžkosti, břemena a spory! Přiveďte ze svých kmenů moudré, rozumné a zkušené muže a já je učiním vašimi náčelníky.“ Odpověděli jste mi: „Ta věc, kterou navrhuješ učinit, je dobrá.“ Vzal jsem tedy představitele vašich kmenů, moudré a zkušené muže, a ustanovil jsem je za vaše náčelníky, za velitele nad tisíci, nad stý, padesáti a deseti a za správce vašich kmenů. **V oné době jsem také přikázal vašim soudcům:** „Vyslechněte své bratry a sud'te každého v rozepří s jeho bratrem i s bezdomovcem spravedlivě. Při soudu nebud'te stráničtí, vyslechněte jak malého, tak velkého a nikoho

se nelekejte; soud je věcí Boží. Záležitost, která bude pro vás obtížná, předložte mně a já ji vyslechnu.“ (Deuteronomium 1:12-17)

Zde vidíme, že ty, které Mojžíš ustanovil nad 1000, 100, 50 a 10 nazval veliteli, náčelníky a nakonec soudci. Jako Mojžíš jednal také judský král Jóšafat:

- ◆ V zemi **ustanovil soudce**, ve všech opevněných městech judských, v každém z nich. **Soudcům nařídil:** „Dbejte na to, co děláte, vždyť nevykonáváte soud lidský, ale soud Hospodinův. On je s vámi, když vynášíte rozsudek. Ať je nyní nad vámi strach z Hospodina; konejte všechno bedlivě. U Hospodina, našeho Boha, neobstojí žádné bezpráví ani stranění osobám ani úplatkářství.“ Také v Jeruzalémě ustanovil Jóšafat některé lévíjce, kněze a představené izraelských rodů, aby vykonávali Hospodinův soud a rozhodovali ve sporech těch, kteří by se s nimi obraceli do Jeruzaléma. Král jim přikázal: „Konejte všechno v Hospodinově bázni, věrně a z celého srdce, a to při každém sporu, se kterým by k vám přišli vaši bratři bydlící ve svých městech; ať to bude **spor o krevní zločin nebo o zákon a přikázání či o nařízení a řády**. Varujte je, aby se neproviňovali proti Hospodinu, ať vás a vaše bratry nepostihne jeho rozlícení. Tak číňte a budete bez viny!...“ (2Pa 19:5-10)

Z předešlého textu vyplývá, že soudci, kněží a lévíjci reprezentovali v izraelském společenství Boha (mimo jiných úkolů) také ve sporech občanských a náboženských; nevykonávali lidský, ale Hospodinův soud:

- ◆ Věděli jste to, vždyť jsem vám poslal toto rozhodnutí: Chci mít smlouvu s Lévim, praví Hospodin zástupů. Má smlouva s ním byla život a pokoj. Dal jsem mu toto: bázeň, aby žil v mé bázni a děsil se mého jména. Zákon pravdy byl v jeho ústech, bezpráví se na jehoitech neobjevilo; chodil se mnou pokojně a beze-

28 ZÁPAS O DUŠI

Istně a mnohé odvrátil od nepravosti. **Vždyť rty kněze střeží poznání; z jeho úst se vyhledává zákon, neboť on je poslem Hospodina zástupů.** Vy jste však z této cesty sešli, mnohé jste přivedli k tomu, že klopýtli o zákon, porušili jste lévíjskou smlouvu, praví Hospodin zástupů. Proto i já jsem způsobil, že jste v neváznosti a ponížení u všeho lidu, za to, že nestřežíte mé cesty a při výkladu zákona straníte osobám. (Malachiáš 2:4-9)

Králové, kněží, lévijci, soudci, atd., ti všichni byli vybráni ze středu Izraele. Jejich úloha byla, aby vládli v souladu s Božím Zákonem, aby lidu reprezentovali Boha, aby jejich rozhodnutí byla spravedlivá, aby skrze ně lid viděl Boha. Členové této třídy byli lidem vnímáni jako „bohové“ a Bůh je tak i nazval [Ž 82:6]. Většina těchto „bohů“ však zklamala.

Mojžíš byl z lidí v Izraeli Bohem vyvolený vůdce. Když se ostýchal veřejně mluvit, Bůh mu řekl toto:

- ◆ *On [Áron] bude mluvit k lidu za tebe, on bude tobě ústy a ty budeš jemu Bohem.* (Exodus 4:16)

Mojžíš Áronovi reprezentoval Boha. Mojžíš nebyl Bůh, byl jeho reprezentantem, a proto mu sám Bůh řekl, že bude Áronovi za Boha. V podstatě tutéž božskou roli, jakou měl Mojžíš k izraelskému lidu, měl i k egyptskému faraónovi:

- ◆ *Hospodin řekl Mojžíšovi: „Pohled, ustanovil jsem tě, abys byl pro faraóna Bohem, a Áron, tvůj bratr, bude tvým prorokem...“* (Ex 7:1)

Znovu opakují, izraelští vůdcové nebyli ve své podstatě bohy. Byli z titulu své funkce zástupci Boha. Lidé nemohou být jakýmsi menšími božskými bytostmi, vždyť 83. Žalm, který je v těsném závěsu za 82., jenž „božskost“ izraelských soudců představil, ustanovuje výlučnou jedinečnost Boha:

- ◆ *Ať jsou zahanbení [nepřátelé Izraele], vyděšení navždy, ať se rdí a hynou, ať poznají, že ty jediný, jenž Hospodin máš jméno, jsi ten nejvyšší nad celou zemí!* (Žalmy 83:18-19)

Když Pavel s Barnabášem činili zázraky, zástupy polyteistických pohanů je vnímaly jako bohy:

- ◆ *Když zástupy viděly, co Pavel učinil, svolávaly lykaonsky: „To k nám sestoupili bohové v lidské podobě!“* (Skutky 14:11)

Pavlovi začali říkat Hermes, Barnabášovi Zeus, a když chtěl kněz Diova chrámu apoštolům obětovat býky, tak Pavel s Barnabášem volali:

- ◆ *...Co to děláte? **Vždyť i my jsme smrtelní lidé jako vy.** Zvěstujeme vám, abyste se od těchto marných věcí **obrátili k živému Bohu**, který učinil nebe, zemi, moře a všechno, co je v nich.* (Skutky 14:15)

Pavel a Barnabáš se bohy nepovažovali, ačkoliv tak byli asi často nazýváni. Když byl Pavel se Silasem ve vězení a byli Bohem s ostatními vězni vysvobození zemětřesením, otevřením dveří a pádem okovů (což nebylo nic menšího než fyzický předobraz znovuzrození), tak je vyděšený žalářník, který si právě uvědomil, že je také v ďábově vězení:

- ◆ *...vyvedl ven a řekl: „**Bohové a páni**, co mám dělat, abych byl zachráněn?“* (Skutky 16:30)

Když Pavla uštíkl jedovatý had, lidé

- ◆ *...čekali, že oteče nebo že najednou padne mrtev. Když to však dlouho trvalo a viděli, že se s ním nic neděje, začali naopak říkat, že **je to nějaký bůh.*** (Skutky 28:6)

Petr se také za boha nepovažoval:

- ◆ *Když chtěl Petr vejít, vyšel mu Kornélius vstříc, padl na kolena a poklonil se mu. Ale Petr jej přinutil vstát a řekl: „Vstaň, vždyť i já jsem jen člověk.“* (Skutky 10:25-26)

Zde vidíme, že Pavel, Barnabáš, Silas, Petr byli nazváni bohy. Jen Duch svatý ví, kdo ještě z apoštolů a učedníků byl nazván bohem a kolikrát.

Apoštolové nám o svém božství nic neřekli proto, protože se považovali jen za obyčejné smrtelné lidi [Sk 14:15].

Ani Pán Ježíš Kristus se nepovažoval za „boha“ – ten se výslovně Bohem prohlásil takovým způsobem, že se v esenci,

ZÁPAS O DUŠI 29

tj. ve své podstatě, ztotožnil s Otcem. Židé ho za to chtěli kamenovat. Kdyby se Ježíš považoval jen za „boha“, tj. lidského zprostředkovatele Boží vůle lidu, jakými bývali izraelští králové, vůdcové, lévijci, kněží, soudcové nebo Mojžíš, jistě by vše dopadlo méně násilně. Ježíšova podstata je však Božská, On je věčným členem jedné trojjediné Boží Hlavy:

◆ *Ten člověk šel a oznámil Židům, že je to Ježíš, kdo ho uzdravil. A proto Židé začali Ježíše pronásledovat, že takové věci dělal v sobotu. On však jim odpověděl: „Můj Otec pracuje bez přestání, proto i já pracuji.“ To bylo příčinou, že Židé ještě více usilovali Ježíše zabít, protože nejen znesvěcoval sobotu, ale dokonce nazýval Boha svým vlastním Otcem, a tak se mu stavěl na roveň. Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám: Syn nemůže sám od sebe činit nic než to, co vidí činit Otce. Co činí Otec, stejně činí i jeho Syn. Vždyť Otec miluje Syna a ukazuje mu všechno, co sám činí; a ukáže mu ještě větší skutky, takže užasnete. Jako Otec mrtvé křísí a probouzí k životu, tak i Syn probouzí k životu, a tak se chce. Otec nikoho nesoudí, ale všechno soud dal do rukou Synovi, aby všichni ctíli Syna, jako ctí Otce. Kdo nemá v úctě Syna, nemá v úctě ani Otce, který ho poslal. Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života. Amen, amen, pravím vám, přichází hodina, ano, už je tu, kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna, a kteří uslyší, budou žít. Neboť jako Otec má život sám v sobě, tak dal i Synovi, aby měl život sám v sobě. A dal mu moc konat soud, poněvadž je Syn člověka. Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou; ti, kdo činili dobré, vstanou k životu, a ti, kdo činili zlé, vstanou k odsouzení. ...“ (Jan 5:15-29)*

Z toho všeho, co jsme si probrali, můžeme říci, že pouze trojjediný Bůh (trojjediná Božská Hlava) je ten jediný pravý Bůh a skála, mimo něj žádný Bůh není. Ježíš Kristus je v esenci (v podstatě) rovný Hospodinu, Otcí, on je Jáhve:

◆ *Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ Ježíš mu odpověděl: „Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev [rozum], ale můj Otec v nebesích. A já ti pravím, že ty jsi Petr; a na té skále [na Mesiáši – Synu Boha živého] zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou...“ (Mt 16:16-18)*

Církev je zbudována na jediném základu, na Pánu Ježíši Kristu, na jediné skále, na jediné Boží Trojjediné Hlavě, na jediném Bohu, na jediném Jáhve:

◆ *Nestrachujte se! Nebudte zmateni. Což jsem ti vše neohlašoval a neoznamoval už předem? Vy jste moji svědkové. Což je Bůh kromě mne? Jiné skály není, já o žádné nevím. (Izajáš 44:8a)*

Můžeme říci, že kdykoliv byl člověk ve Starém zákonu nazván „bohem“, nebo byl za Boha, bylo to vždy ve funkčním (výkonném) nebo reprezentativním (zastupujícím) smyslu, nikdy ne ve smyslu esenčním (podstatném).

Žalm 82:6 v Janovi 10:34

Janova teologie je shodná se Starým zákonem a je taktéž monoteistická:

◆ *Po těch slovech Ježíš pozvedl oči k nebi a řekl: „Otče, přišla má hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe, stejně, jako jsi učinil, když jsi mu dal moc nad všemi lidmi, aby vše, co jsi mu svěřil, dal jim: život věčný. A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. Já jsem tě oslavil na zemi, když jsem dokončil dílo, které jsi mi svěřil. A nyní ty, Otče, oslav mne svou slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve, než byl svět. ...“ (Jan 17:1-5)*

30 ZÁPAS O DUŠI

Poznat a vidět jediného pravého Boha je totéž jako poznat a vidět Ježíše Krista:

- ◆ Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“ Ježíš mu odpovéděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? **Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce? ...**“

(Jan 14:8-9)

Kdo vidí Ježíše Krista, ten vidí Hospodina, vidí Jáhve, vidí jednu Trojjedinou Boží Hlavu. Člověk vymezený v čase a prostoru může fyzicky vidět Boha jen v čase a prostoru; tomu vyhovuje jen Bůh v těle – Pán Ježíš Kristus:

- ◆ *Dejte si pozor, aby vás někdo nesvedl prázdným a klamným filosofováním, založeným na lidských bájích, na vesmírných mocnostech, a ne na Kristu. **V něm je přece vtělena všechna plnost božství;*** (Koloským 2:8-9)

Náš zkoumaný text říká:

- ◆ *Jestliže ty, k nimž přišlo Boží slovo [Ježíš Kristus], nazval bohy – a Písmo nemůže být zrušeno – proč mě, kterého Otec posvětil a poslal na svět [jako Slovo], obviňujete z rouhání, když jsem řekl: ‘Jsem Boží Syn’?* (Jan 10:35-36) NBK

Tak jako Boží slovo promluvalo proti soudcům, tj. „bohům“ Izraele, tak podobně přišel Boží syn, Pán Ježíš Kristus, k izraelskému lidu. Ježíš přichází a pochází od Boha, stejně jako pronesené a zapsané slovo. Přišel na svět s jasným cílem, aby zjevil lidem Boží vůli. Jan neustále zdůrazňuje Ježíšovu věčnost v jeho preexistenci:

- ◆ *Ježíš vstal od stolu a vědom si toho, že mu Otec dal všechno do rukou a že od Boha vyšel a k Bohu odchází, ...* (Jan 13:3)

Duch svatý v Janově evangeliu zřetelně ztotožňuje Ježíše Krista s Věčným Božím Slovem, které se stalo tělem:

- ◆ *Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. **Všechno povstalo skrze ně a bez něho***

*nepovstalo nic, co jest. ... A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. ... Boha nikdy nikdo neviděl; **jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl.*** (Jan 1:1-3,14,18)

Ježíš Kristus se v Janovi 10:34-36 neztotožňuje s vyvolenou vrstvou „bohů“ ze Žalmu 82:6, tj. vůdců, kněží lévíjců, soudců atd., naopak, ztotožňuje se s Otcem, věčným Bohem, který tuto třídu „bohů“ ustanovuje, soudí a sesazuje.

Proč Ježíš cituje Žalm 82:6?

Proč se tedy Ježíš v Janovi vůbec zmiňuje o lidských vůdcích Izraele – jako o bozích, když do jejich vrstvy vůbec nepatřil, pokud šlo o jeho Božskou podstatu? Když jej Židé chtěli kamenuvat pro rouhání – „jsi člověk a tvrdíš, že jsi Bůh,“ tak Ježíš Židům připomenul, že samo jejich starozákonní Písmo připouští pojmenování „bohové“ pro ty, kteří reprezentovali Boha izraelskému lidu. Chtěl jim v podstatě říci asi toto:

Když mne už nepovažujete za Boha, když mi nevěříte, že jsem Jáhve, tak alespoň věřte, že jsem bůh v tom vašem starozákonním smyslu. Vždyť jsem pověřen Bohem a už pro ty skutky, které činím, byste neměli tvrdit, že se rouhám. Kdybyste věřili v moje skutky, že jsou z Boha, kdybyste mne přijali tak jako přijímáte vaše „bohy“, potom máte naději, že pochopíte, že Otec a já jsme jedno, že jsem Hospodin:

- ◆ *„...Nečiním-li skutky svého Otce, nevěřte mi! **Jestliže je však činím a nevěříte mně, věřte těm skutkům, abyste jednou provždy pochopili, že Otec je ve mně a já v Otcí.**“* Opět se ho chtěli zmocnit, on jim však unikl. (Jan 10:37-39)

Ježíš vyzdvihl své Božství. Židé moc dobře chápali, že se Ježíš do jejich vrstvy „bohů“ nepočítal, přestože konal tak, jak měli konat jejich ustanovení zprostředkovatelé Boží vůle – „bozi.“

ZÁPAS O DUŠI 31

Židé věděli, kdo jsou jejich „bohové“. Věděli, že jsou to jen lidé dočasně zastupující Boha. Věděli, že to nejsou opravdoví „boží“, ale jen lidé ve vysokém úřadu. Jahve byl přece jen jeden! To chápali naprosto přesně a správně. Proto Židy Ježíšovy výroky tak popudily, obzvláště, když je odsoudil, a prohlásil, že je to on sám, kdo dává věčný život:

◆ *Ježíš jim odpověděl: „Řekl jsem vám to, a nevěříte. Skutky, které činím ve jménu Otce, ty o mně vydávají svědectví. Ale vy nevěříte, protože nejste z mých ovcí. Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou a já jim dávám věčný život: nezažnou navěky a nikdo je z mé ruky nevyvrve. ...“ (Jan 10:25-28)*

V celé záležitosti nešlo o pojmenování bůh nebo Bůh, šlo o skutečnou esenci, o podstatu Ježíše Krista. Židé jej chtěli usmrtit, protože nebyli z Ježíšových ovcí, protože nevěřili Mojžíšovi a nevěřili, že „bůh“ Mojžíš prorokuje o Bohu Jáhve:

◆ *Hospodin, tvůj Bůh, ti povolá z tvého středu, z tvých bratří, proroka jako jsem já. Jeho budete poslouchat, (Deuteronomium 18:15)*

Závěr:

- ✓ *Písmo nezná ani tři Bohy ani více Bohů. Bible hovoří jen o jednom Bohu, pokud se jeho esence (podstaty) týká.*
- ✓ *Kdokoliv byl ve Starém zákonu nazván bohem, nebo byl za Boha, bylo to vždy ve funkčním (výkonném) nebo reprezentativním (zastupujícím) smyslu, nikdy ne ve smyslu esenčním (podstatném).*
- ✓ *Protože starozákonní Písmo používá pojmenování bohové, aniž by šlo o rouhání, potom Ježíš, obzvláště když činil Boží dobré skutky, mohl být, ve smyslu Starého zákona, Židy přijat jako jeden z Božích reprezentantů, mohl být pro ně bohem. To by Židy v konci konců přivedlo k tomu, že by jednou a provždy pochopili, že je v Ježíšovi Otec a Ježíš je v Otci .*

Starozákonní Izrael byla teokratická společnost. Boží mojžíšovský Zákon zahrnoval a řešil všechny otázky a spory, jež se týkaly občanského, obřadního a mravního života Izraelců. Proto Izrael měl interprety Zákona, tj. soudce, kněze, lévijce a další zprostředkovatele Boží vůle, zkratka „bohy.“ Obdobně dodnes funguje v teokratických muslimských zemích zákon šaría.

Dnes, v novozákonní době, po prvním příchodu Ježíše Krista, je situace naprosto jiná. Ti, kdo jsou v Kristu, žádné prostředníky (kněze, soudce, proroky...), tj. bohy již nepotřebují. Potřebují jen jednoho prostředníka, tj. Boha – Ježíše Krista. Abychom zjednodušili mnohem složitější odpověď, spokojme se pouze s následujícími texty Písma:

◆ *Jak je to potom se zákonem? Byl přidán kvůli proviněním jen do doby, než přijde ten zaslíbený potomek; byl vyhlášen anděly a světen lidskému prostředníku. Prostředníka [lidského „boha“] není potřebí tam, kde jedná jen jeden [Ježíš Kristus], a Bůh je jeden. (Galatským 3:19-20)*

◆ *Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, ... (1 Timoteovi 2:5)*
– pst –

DŮVĚRA VE SPOLEČNOSTI

Češi nejvíce věří televizi a tisku, nejmenší důvěře se naopak ze společenských institucí těší odbory a církev. Vyplyvá to z průzkumu veřejného mínění Centra pro výzkum veřejného mínění (CVVM). Ze sdělovacích prostředků má u lidí nejlepší kredit rádio, kterému věří více než 70 procent dotázaných. Na dalších příčkách jsou televize a tisk. Dobrého hodnocení se dočkala také armáda, které věří více než 60 procent respondentů. Důvěru policii vyjádřilo 47 procent dotázaných. Ještě hůře jsou na tom odbory a církev.

32 ZÁPAS O DUŠI

O VÍŘE A NÁBOŽENSTVÍ

Tato úvaha stojí za pozornost, abychom lépe porozuměli obecnému stavu spirituality a jeho důsledkům, když „Sola scriptura“ není bernou mincí. Prosíme čtenáře, aby text nechápali tak, že její redakce ZODu cele schvaluje, ale aby její chápali informativně. (pozn. ZODu)

Podle vážného názoru, předneseného na kursu pro kazatele Českobratrské církve evangelické v lednu 2005, dnes u nás již nejsou ani křesťané ani ateisté. A co více, význam uvědomělého náboženství a konstituovaných církví pro život jednotlivce i společnosti v uplynulém století vyprchal. Takže diskutovat o náboženství a ateismu nemá kdo, diskutovat není o čem, a tedy vlastně diskutovat není ani proč. To ovšem neplatí pro obecnou spirituální situaci u nás. V naší údajně vysoce sekularizované společnosti se k jakémusi křesťanství hlásí sotva 9% obyvatel a uvědomělých ateistů je stěží 1%. Podle solidního šetření:

- 75% lidí věří v přenášení myšlenek
- 70% v osud a předpovídání budoucnosti
- 60% v existenci objektivního hříchu
- 55% věří v Boha, boha, Ducha, Sílu, Nadpřirozeno
- 45% v moc a sílu amuletů
- 45% v horoskopy
- 38% v existenci posmrtného života a případného převtělování (data přebíráme ze sborníku z uvedeného kursu)

Masivní odcírkevnění naší společnosti není provázáno skutečným a důsledným vědeckým pozitivismem (tedy názorem, že vycházet mohou jen z toho, co bylo objektivně dokázáno), ale příklonem k volné víře a představám, k volným kultům a náboženstvím... k pověrám... a navíc k pověrám často velice primitivním. Nejen, že sekularizace uvolňuje prostor k pověrám tím, že odvádí od důrazů na nemateriální vztahy mezi lidmi, ale současně rozšiřuje prostor společenské lhostejnosti, která je již sama o sobě vyvolávána společenským individualis-

mem... a to nejvíce individualismem hospodářským. Tedy ne individualismem filosofickým, který by zdůrazňoval význam jednotlivce sama o sobě i ve společnosti, ale individualismem, razícím ono nesmyslné a proti společnosti zaměřené heslo současných liberálů, že „každý sám pro sebe a všichni proti všem“.

V tomto prostoru nepoučeného a laciného pragmatismu, pověr a lhostejnosti vidím místo pro nasazení nejen křesťanů (protože nás k tomu zavazuje náš program), ale i ateistů (protože ti jsou, – jakožto antikřesťané, – k nám svým bytím připoutáni). ...Nechci tedy odsuzovat ateisty, racionalisty a věřící nekřesťany, ale nechci s nimi ani uzavírat pakty lhostejnosti! Byl bych naopak rád, kdyby se probudili a zaujali v naší společnosti to místo, které jim patří. A chybí-li křesťanům sebekritika zevnitř, nechť jsme potom požehnáni a obdarováni alespoň kritikou zvenčí. ... Žil jsem a žiji v církvi dostatečně dlouho a dostatečně intenzivně, abych věděl, o čem hovořím.

Ale toto všechno bych chtěl nyní přeskočit a položit před vás v podstatě jedno hlavní tvrzení a to je, že spiritualita je člověku vrozená. Domnívám se totiž, že základním znakem života není schopnost jíst, udržovat se a množit, jak jsem se to učil, ale kriteriálním znakem života je schopnost reflektovat okolí, vytvářet o něm informace, a ty pak sdělovat a zpracovávat až po myšlení, sebereflexi a tvorbu představ. Ovocem všech těchto schopností je pak nejen schopnost a tendence usuzovat, ale též ptát se (předvídat), představovat si (toužit) a žít v naději. Nejsem odborník a nevnucuji vám nějakou nauku, jen se snažím sdělit svou domněnku, že lidská bytost je objektivně vybavena k tomu, aby byla a žila a projevovala se jako bytost nejen fyzikální, ale i spirituální. Často hovoříme, nevědouce jak jinak, starobylým slovníkem o lidském „duchu“ a „duši“. Domnívám se, že v důsledku této vybavenosti se člověk principiálně nemůže neptat a neklást si otázky, které vedou nejen

ZÁPAS O DUŠI 33

k zobecnění a dotážení toho, co zná a ví, ale i otázky, které jeho aktuální vědění a znalosti přesahují nebo z nich i vybočují. Nestačí doptat se, kolik člověk váží, jaký má krevní tlak, kolik vydělá a jak rychle běhá. K identifikaci a k pochopení člověka je třeba vědět i to, po čem touží, jaké má naděje, co má rád, čeho se bojí a proč. Jakou hodnotu přisuzuje sobě samému a jakou společnosti a světu, které ho obklopují. Zda a jak přesahuje přírodu svou existencí, zda a jakými otázkami přesahuje své znalosti a vědění, či jak se staví ke svému nevědění. Je zřejmé, že mnohé odpovědi na naznačené otázky jsou dočasné, protože jsou vyvolávány neznaností a nevědění. A projeví se jednou třeba jako zbytečné, nemístné a hloupé, – a třeba i reakční a škodlivé, ale v samotném jádru jde o otázky přirozené, nevyhnutelné a nutné. Proto si je člověk nejen klade, ale sám si na ně i odpovídá, a přitom se jimi i vychovává a roste. ... Naše fyzikální vědění a myšlení je vychováváno vědou, i když dost špatně. Je totiž téměř neuvěřitelné, jaké nemožné až hloupé představy mají lidé o reálném světě, a to i lidé jinak (v něčem jiném) vzdělaní. To ukázalo nakonec i šetření o pověrečnosti, o níž jsem se v úvodu zmínil. Položte si nejen otázku, kdo vychovává naše fyzikální myšlení a vědění, ale kdo vychovává naši spiritualitu? Kdo vychovává naše preference, touhy a tušení, kdo vychovává naši lásku, naše naděje a naše sny? Měla by to být také věda, jejímž obsahem má být souhrn pravého poznání, ale ta to nedělá. Neexistuje pozitivní věda o nevědění, nadějích a snech. Základy spirituality nám předávají rodiče, kteří však svou úlohu plní nepoučeně a naivně. Pak už se vychováváme více méně sami napodobováním společnosti, v níž žijeme. Do naší spirituality volně zasahují náhodné myšlenky a názory lidí, před kamerou se neparujících VIPů a divných celebrit. Někdy k nim patří profesionální guruové, proroci, kněží a kazatelé. Pokoušejí se o to umělci, básníci, učitelé... Svoji roli hraje i bulvár, kaná-

ly, marketingoví kšeftaři a předvolební agentury. Komu dáme přednost?

Dovolte mi udělat skok a zůstat u kněží, kazatelů a proroků. Je jim ke cti, že zatím zcela nepodlehli svůdně primitivnímu evangeliu bohatství a úspěchu, aby nám vnucovali komerční touhy liberálního pokroku. Stále se ještě věnují filosofickému nevědění a tomu, co přesahuje a tedy transcenduje naše poznání. Jejich postoje k nevědění však zpravidla nedorůstají úrovně obecného vědění. Takže svými nároky na víru, která transcenduje vědění, kladou na „věřící“ nesmyslné požadavky, a jejich formulace „vyznání“ bývají klíčkami vyprázdněných slov. ... Nepochybně podléháme vzorům i názorům a jsme sváděni nápodobou. Ale je to i mé vzdělání, mé myšlení a mé raciono, které alespoň z jedné strany vymezuje mou hranici mezi tím, co vím a co věřím. A i zde, ve své spiritualitě, jsem pak navíc hluboce ovlivňován tím, co žiji, co vidím a k čemu směřuji nebo jsem směřován. Ta hranice se posouvá. Běda, kdyby se z lenosti zastavila. To platí o mně i o společnosti a církvi. Ale neměla by nikdy stavět můj rozum proti mé duši. Nestavím vědění proti víře. Nestavím vědu proti spiritualitě. I vzdělaný člověk a vědec by měl tušit, toužit a mít naději. I vědec, stejně jako nádeník, by měl snít. I vědec by k tomu měl být veden a vzděláván. Kazatel sám pak musí být na oplátku schopen i ochoten sledovat pokrok vědění, žít i myšlení. Škoda kazatele, který si ukládá a střeží pravdy jen proto, že jsou staré.

Na podporu svého myšlení si dovlím uvést citát i z nedávného čísla časopisu ateistické Volné Myšlenky „Maják“ (Vydává Ing. Zdeněk Radimský, Tanvaldská 1335, 182 00, Praha 8). Rudolf Krejčí zde píše:

Člověk je geneticky vybaven potřebou víry... Člověku je dáno pátrat a nalézat příčiny všeho, co ho obklopuje. Zjistit to znamená podstatně větší naději na přežití... V genech všeho živého je potřeba bezpečí, s cílem přežití jednotlivce i druhu... Víra

34 ZÁPAS O DUŠI

v cosi nepostižitelného je produkt myšlení, výsledek a důsledek potřeby bezpečí a jistoty. A to je v genech. Proti víře vymezují náboženství. I náboženství stojí na víře, operuje s ní a využívá ji. Zatím co víra je osobní a ryze spirituální záležitost, je náboženství již institucionalizované a naučné. Pracuje s ideologií a dogmatem. Za vírou stojí idea nebo prorok, za náboženstvím stojí skupina, třída, církev, elita, aparát. Za vírou stojí osobní otázka. Za náboženstvím stojí společenský zájem. To lze doložit mnoha starozákonnými předpisy, za nimiž stojí záměry hygienické, národní, hospodářské a kněžské. Za původním učením Ježíše Nazaretského nic takového nenajdete. Za učením křesťanských církví však již opět ano, což nemusí být ještě špatné.

Masaryk pozitivně hodnotí nejen víru, ale i náboženství a církev:

Náboženství je podstatným obsahem duchovního života člověka, k žití je tak potřebné jako vzduch – právě proto ho mnozí ani nepozorují, stejně jako nepozorují vzduchu a neváží si jeho životodárnosti. Ostatně ve velkých městech je čistý vzduch vzácný a náboženství se hledá o to usilovněji! Podobně intenzivní je duchovní práce moderních teologů! Na to se právě zapomíná, že v každé víse je akademicky vzdělaný duchovní, a že celé to ohromné těleso církevní usilovně pracuje. Zvláště v zemích protestantských teologie vlastně konkuruje filosofii, zvláště však charakterizuje tuto teologii zvláštní kritické uvědomování náboženské a hledání nových forem a formulí náboženských. (T.G. Masaryk: *Moderní člověk a náboženství*, 1934)

K této Masarykově chvále nelze neuvést hlasitě ALE: Známe povšechné dějiny křesťanství a známe povšechné dějiny církví. Ty dávné, ty středověké, ty moderní i ty docela nedávné... Vychází mi z toho řada otázek, na které si jen nenasadno hledám odpověď:

- Čím to je, že se křesťanství tak brzy zpronevěřilo svým výchozím zásadám? Vždyť už učení apoštola Pavla, nějakých 20 let po Ježíšově ukřižování, se podstatně a hluboce lišilo od toho, co učil a hlásal sám Ježíš zvaný Kristus? [??? pozn. ZODu]
- Čím to je, že je křesťanství vnitřně tak nestabilní, že dokáže i v jedné době produkovat ideje, závěry a cíle vzájemně i naprosto protichůdné?
- Čím to je, že se křesťanství a křesťanské církve dokáží tak snadno spojovat s jinými ideologiemi a přebírat jejich teorie a impulsy?
- Čím to je, že se křesťanství, církve a jejich představitelé vždy staví na stranu mocných, bohatých a vítězných?

Je tomu doopravdy proto, že náboženství dává nejen zřejmou, ale i skrytou a tajnou moc, a moc, a zvláště skrytá moc, dává peníze a bohatství, – a bohatství má své vlastní autonomní zájmy, které prosazuje a prosazovat dovede a může?

Přiznejme si, že mnohé výpady proti křesťanství a církvím, stejně jako mnoho reformačních pokusů, nebylo vyvoláváno otázkami „nadvěroznými“, ale právě tou skutečností, že se křesťanství a církve spojily s tendencemi naprosto světskými a hamižnými. Nakonec i Jan Hus by byl asi ustál život, kdyby se byl omezil na nebeské otázky a metafyzické teorie. Životem propadl v okamžiku, kdy zpochybnul papežovu autoritu a moc. A tak nakonec ocitují ještě dva texty. Ten první napsal Cyril Polach v Magazínu Práva v srpnu minulého roku a zní:

Mluví o nás jako o zemi neznabohů. Jako jeden z těch neznabohů (nikoli bezvěrců) se domnívám, že člověk je geneticky vybaven potřebou víry. Tato potřeba je však církvemi zneužívána. Bůh slouží některým lidem k tomu, aby se jím mohli zaštiťovat a získávat úctu, vliv, postavení a moc, aby měli nad lidmi duchovní nadvládu. Dovolují si tvrdit, že moje víra, i když bez Boha, je opravdovější a hlubší než víra mnohých religiózních věřících, protože je bez církevních

mantinelů, příkazů a zákazů, zázraků a dogmat. Jsem přesvědčen, že nelze hovořit o tom, že v Čechách věřících ubývá. Ubývá lidí registrovaných v církvích, ale to je něco jiného.

... Zamýšlet se nad budoucností křesťanství vůbec a církví a náboženství zvláště, to znamená nahlížet do budoucností nás, našeho národa a lidí střední Evropy a lidí tohoto světa vůbec. Ale to je další a samostatná otázka, ke které se možná někdy dostaneme, – ale možná že už také ne.

Vyšlo v *Poznámkách 91 k otázkám míru a spravedlnosti*, 06/06, Ilja Herold, Redakčně kráceno

EKUMENICKÁ RADA CÍRKVÍ

✉ Milí Steigerovi,

věřím, že by Vás mohla zajímat následující zpráva o tom, že se Apoštolská církev distancuje od podpisu Charta Oecumenica. Zde uvádí stručné zdůvodnění:

<http://www.apostolskacirkev.cz/view.php?cislocclanku=2006120702> (viz níže)

Řekl bych, že se v AC prosadilo rozumnější stanovisko lidí jako je Aleš Franc (také přispíval do ZODU). Zdá se mi, že možná ani mnoho oveček neví o tom, že se má něco podobného podepisovat. Tady jsem však našel zprávu na stránkách ERC, kde se o podpisu hovoří jako o jasné věci. Když se odkaz otevře, tak je to druhá zpráva:

<http://www.ekumenickarada.cz/wpimages/other/monitoring%2047.doc> (viz níže)

Pořád se mi to moc nelíbí. Dokonce i kdyby tam nebyly ty zmínky o jiných náboženstvích. Z té charty přímo číší anthropocentrismus. Zapomíná se na skutečnost, že jednotliví křesťané jsou ratolesti vinného kmene, jímž je Kristus. Když budou mít ratolesti jednotu s Kristem, budou mít pak správný vztah i mezi sebou. Tedy je třeba budovat jednotu s Bohem. Jak jinak ovšem, než tak, že se skloníme před Jeho Slovem – Biblií. Zdá se mi však, že v té chartě jde o pra-

vý opak. Máme ustupovat z biblických pravd, abychom měli jednotu třeba i s lidmi, kteří neberou Biblii vážně. Pokud ale ve jménu falešné jednoty podkopáme autoritu Bible, tak to povede ke katastrofě. Vzdáme-li se autority Božího Slova, můžeme být snadno oklamání čímkoliv:

♦ *Ten zlý přijde v moci satanově, bude konat kdejaký mocný čin, klamná znamení a zázraky a všemožnou nepravostí bude svádět ty, kdo jdou k záhubě, neboť nepřijali a nemilovali pravdu, která by je zachránila. Proto je Bůh vydává do moci klamu, aby uvěřili lži. Tak budou odsouzeni všichni, kdo neuvěřili pravdě, ale našli zalíbení v nepravosti.*
(2. Tesalonickým (2:9-12))

Je třeba přijmout a milovat pravdu Božího Slova. Bible nemůže být předmětem nějakého kompromisu – 2Te 2:11 nás varuje – *Kdo nemiluje pravdu bude vydán do moci klamu, aby uvěřil lži!* Vidím v takovém lidském sjednocování, které není založeno na pravdě, podobný princip, jaký fungoval při stavbě Babylonské věže. Lidé se tehdy „skvěle“ sjednotili, jenomže proti Bohu. Věřím, že ještě před 10 lety by skoro nikoho ani ve snu nenapadlo takovýto dokument podepisovat. Také věřím, že by se o té úmluvě mělo nejprve diskutovat ve sborech. Opravdu se mi to nějak nezdá. Kéž by to šlo ještě zastavit. Podepsat něco lze přece vždycky. Myslím, že je lépe dát si čas na rozvážení, než něco zbrkle podepsat a později toho hořce litovat.

Moc Vás zdravíme, přejeme hezký víkend. Zdraví – R.J. –

Doporučené webové stránky jsme pro vás otevřeli. Posuďte obavy R.J.:

Ekumenická rada církví

ERC se sešla 30. listopadu 2006 ke svému již 3. valnému shromáždění. Valné shromáždění nahradilo v roce 2005 prezidium, do té doby nejvyšší orgán ERC, který se skládal z nejvyšších představitelů členských církví. V procesu

36 ZÁPAS O DUŠI

zamýšlení se nad fungováním ERC, který vyvrcholil změnou Stanov ERC, několik členských církví vyjádřilo svou touhu do rozhodovacího procesu o směřování ERC zapojit více lidí. Proto se velmi úzký kruh vedoucích představitelů rozšířil o další 2 zástupce za každou církev, kteří se spolupodílejí na rozhodování o důležitých otázkách spojených s životem instituce.

Podle Stanov ERC Valné shromáždění tvoří delegovaní zástupci členských církví, nejvíce tři za každou církev, z nichž alespoň jeden musí být laik. ... V pondělí 22. ledna 2007 se v Praze při ekumenické bohoslužbě slova uskutečnil setkání představitelů jednotlivých církví sdružených v Ekumenické radě církví a katolických biskupů. Při této bohoslužbě podepíší představitelé církví Chartu Oecumenicu. Bohoslužba se uskuteční ve Sboru Církve bratrské na Praze 1, Soukenická 15 od 18. hodin. Následně se bude konat v některých kostelech program pro širokou veřejnost zaměřený na toto 3. evropské ekumenické shromáždění. Všichni věřící jsou zváni spolupraci a k účasti na setkání v Praze a rovněž jsou vyzýváni k uspořádání setkání i na dalších místech naší republiky.

Prohlášení Apoštolské církve

k připravovanému podpisu dokumentu „Charta Oecumenica“

V lednu roku 2007 mají církve sdružené v Ekumenické radě církví včetně Římskokatolické církve podepsat výše jmenovaný dokument. Naše církve se od podpisu distancuje z těchto důvodů:

1. Církve se v dokumentu „zavazují jít vstříc cíli, kterým je eucharistické společenství“. Ve světle skutečnosti, že věrouka Římskokatolické církve jí jednou provždy zapovídá sdílení eucharistie s naprostou většinou církví, jde potom ze strany těchto církví o jednostranný závazek.

2. Stejně tak „závazek rozvíjení vztahů s islámem“ je jednostranný. Muslimové dokument nepodepisují.

3. Rovnost vztahů a z nich vyplývajících závazků považujeme za jeden ze základních pilířů ekumenické spolupráce. Dokument „Charta Oecumenica“ tento princip popírá. Její podpis se může stát nebezpečným precedenem demonstrierajícím nerovnost vztahů v rámci ekumenického hnutí.

V Havířově 7. 12. 2006

Rudolf Bubik
biskup Apoštolské církve

Charta Oecumenica

Směrnice pro růst spolupráce mezi církvemi v Evropě „Sláva Otci i Synu i Duchu svatému“

Jakožto členové Konference evropských církví a Rady evropských biskupských konferencí jsme pevně rozhodnutí, že budeme v duchu poselství obou ekumenických shromáždění, konaných v Basileji v roce 1989 a ve Štýrském Hradci v roce 1997, uchovávat a rozvíjet naše vzájemné rostoucí společenství. Děkujeme trojjedinému Bohu za to, že skrze Ducha svatého vede naše kroky ke stále intenzivnějšímu společenství.

Doposud se osvědčily rozmanité formy ekumenické spolupráce. Chceme-li zůstat věrni Kristově modlitbě: „*Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal*“ (J 17,27), nemůžeme zůstat lhostejní k současné situaci. S vědomím naší viny a v připravenosti k obrácení se musíme vynasnažit o překonání rozdělení, která mezi námi ještě existují, abychom společně mohli národům hlásat evangelium.

Skrze společné naslouchání Božím slovu v Písmu svatém, skrze výzvu vyznávat naši společnou víru, jako i skrze společné jednání podle poznané pravdy chceme být svědectvím lásky a naděje pro všechny lidi.

Na našem evropském kontinentu, který se rozprostírá od Atlantiku až po Ural, od Severního mysu ke Středozemnímu moři a který se v současnosti vyznačuje kulturou, jež je víc než kdy jindy pluralistická, se chceme skrze evangeli-

um zasazovat o důstojnost člověka coby Božího obrazu a jako církve chceme společně přispět ke smíření národů a kultur.

V tomto smyslu přijímáme tuto Chartu jako společný závazek k dialogu a ke spolupráci. Charta popisuje základní ekumenické úlohy, ze kterých odvozuje řadu směrnic a závazků. Na všech úrovních církevního života má vést k rozvoji ekumenické kultury dialogu a spolupráce a vytvořit závazné měřítko. Charta však nemá nikterak učitelský či dogmatický charakter nebo církevně-právní závaznost. Její závaznost spočívá spíše ve vlastním závazku evropských církví a ekumenických organizací. Ty mohou na základě tohoto textu formulovat vlastní dodatky a společné perspektivy, které se konkrétně zabývají jejich zvláštními výzvami a požadavky z nich vyplývajícími.

I. Věříme v jednu svatou, všeobecnou, apoštolskou církev

◆ *Usilovně hledte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech. (Ef 4,3–6)*

1. Jsme společně povoláni k jednotě ve víře

Podle evangelia Ježíše Krista, jak nám o něm svědčí Písmo svaté a jak je vyjádřeno v ekumenickém nicejsko-caříhradském vyznání (381), věříme v trojjediného Boha: Otce, Syna a Ducha svatého. Tímto krédem vyznáváme „jednu svatou, všeobecnou, apoštolskou církev“ a naše ekumenická úloha tedy spočívá v tom, abychom tuto jednotu, která je vždy Božím darem, učinili viditelnou.

Viditelné jednotě ještě zabraňují zásadní rozdíly. Existují rozdílná pojetí, především co se týče církve a její jednoty, svátostí a úřadů. S tím se nemůžeme spokojit. Ježíš Kristus nám na kříži zjevil svou lásku a tajemství smíření; při jeho

následování chceme vynaložit všechny své síly na to, abychom překonali problémy a překážky, které ještě naše církve rozdělují.

Zavazujeme se,

– že budeme jednat podle apoštolské výzvy listu Efezanům a vytvrle usilovat o společné pochopení Kristova spásného poselství v evangeliu

– že v síle Ducha svatého budeme pracovat pro viditelnou jednotu církve Ježíše Krista v jedné víře, která má své vyjádření ve vzájemně uznaném křtu a v eucharistickém společenství, jakož i ve společném svědectví a službě.

II. Na cestě k viditelnému společenství církví v Evropě

◆ *Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým. (J 13,35)*

2. Společně hlásat evangelium

Nejdůležitější úlohou církví v Evropě je společné hlásání evangelia slovem i skutkem pro spásu všech lidí. Tváří v tvář mnohostranné dezorientaci, odcizení křesťanských hodnot, ale i nejrůznějšímu hledání smyslu, jsou křesťané vyzýváni, aby svědčili o své víře. K tomu je třeba intenzivního nasazení a výměny zkušeností v oblasti katecheze, duchovní péče v místních společenstvích. Právě tak je důležité, aby veškerý Boží lid společně zprostředkoval evangelium veřejnosti a uplatňoval je společenským nasazením a přijímáním politické odpovědnosti.

Zavazujeme se,

– že budeme hovořit o našich evangelizačních iniciativách s ostatními církvemi, nacházet tak porozumění a zabránovat nebezpečí konkurence nebo nových rozdělení;

– že budeme uznávat, že každý člověk se může podle svého svědomí svobodně rozhodnout pro náboženskou a církevní příslušnost. Nikdo nesmí být veden ke konverzi skrze morální nátlak nebo materiální podněty; právě tak nesmí být nikomu zabraňováno v konverzi, ke které se svobodně rozhodl.

38 ZÁPAS O DUŠI

3. Jít si vzájemně vstříc

V duchu evangelia musíme společně vyhodnotit dějiny křesťanských církví, které jsou charakterizovány mnohými dobrými zkušenostmi, ale i rozděleními, znepřátelením a dokonce válečnými konflikty. Lidská vina, nedostatek lásky a časté zneužívání víry a církve pro politické zájmy těžce poškodily věrohodnost křesťanského svědectví.

Ekumena tedy pro křesťany začíná obnovou srdcí a ochotou k pokání a obrácení. V ekumenickém hnutí již vzrostlo smíření. Je důležité rozpoznat duchovní dary rozličných křesťanských tradic, učit se jedni od druhých, a tak se nechávat obdarovat. Pro další rozvoj ekumeny je především nezbytné brát v úvahu zkušenosti a očekávání mladých a aktivně podporovat jejich spolupůsobení.

Zavazujeme se,

– že budeme překonávat pocit vlastní soběstačnosti a odstraňovat předsudky, vyhledávat společná setkání, být jeden pro druhého;

– podporovat ekumenickou otevřenost a spolupráci při křesťanské výchově, teologickou formaci na všech úrovních, jakož i vědecké bádání.

4. Společně konat

Ekumena se v současnosti projevuje v rozličných formách společného konání. Mnozí křesťané z různých církví společně žijí a působí – jako přátelé, sousedé, spolupracovníci, rodinní příslušníci. Zvláště manželé rozdílného vyznání musejí být podporováni v tom, aby žili ekumenu ve svém každodenním životě.

Doporučujeme, aby byla organizována a podporována bilaterální a multilaterální ekumenická grémia ve prospěch spolupráce, a to jak na místní, regionální, tak na národní a mezinárodní úrovni. Je nezbytné, aby docházelo na evropské úrovni k posílení spolupráce mezi konferencí evropských církví a Radou evropských biskupských konferencí a realizaci dalších evropských ekumenických shromáždění.

V případě konfliktů mezi církvemi je

třeba iniciovat a podporovat úsilí o nápravu a mír.

Zavazujeme se,

– že budeme na všech úrovních křesťanského života společně konat tam, kde jsou k tomu dány podmínky a kde tomu nebrání jiné důvody – víra či důležitější cíle;

– hájit práva menšiny, odbourávat nedorozumění a předsudky mezi většími a menšinovými církvemi v našich zemích.

5. Společná modlitba

Ekumena žije ze společného naslouchání Božimu slovu, z působení Ducha svatého v nás a skrze nás. V síle takto přijaté milosti dnes existují rozmanité snahy o dosažení modlitby a bohoslužby k prohloubení duchovního společenství mezi církvemi a modlitby za viditelnou jednotu Kristovy církve. Zvláště bolestným znamením rozštěpenosti mezi mnohými křesťanskými církvemi je absence eucharistického společenství.

V některých církvích existují výhrady proti společné ekumenické modlitbě. Naše křesťanská spiritualita je však přece charakterizována ekumenickými bohoslužbami, společnými písněmi a modlitbami, zvláště modlitbou Otče náš.

Zavazujeme se

– modlit se za sebe navzájem a za jednotu křesťanů;

– že se budeme učit poznávat a oceňovat bohoslužby a ostatní formy duchovního života jiných církví;

– jít vstříc cíli, kterým je eucharistické společenství.

6. Pokračovat v dialogu

Přes naše rozdílná teologická a etická stanoviska má zásadní význam naše sounáležitost založená na Kristu. Byla nám dána obohacující rozmanitost, avšak protiklady učení v etických otázkách a v církevně-právních normách vedly i k rozdělení církví; rozhodující roli často hrály zvláštní historické okolnosti a rozdílný kulturní kontext.

Abychom dosáhli hlubšího ekumenického společenství, musíme bezpodmínečně pokračovat ve snahách o kon-

sensus založený na víře. Bez jednoty ve víře neexistuje žádné plné církevní společenství. Neexistuje žádná alternativa dialogu.

Zavazujeme se,
– že budeme vědomě a intenzivně pokračovat v dialogu mezi našimi církvemi na různých církevních úrovních a zkoumat, co je možné a nutné prohlásit v závazné formě církevními autoritami za výsledky dialogu;

– při rozepřích, zvláště když v otázkách víry a etiky hrozí rozštěpení, je třeba vyhledávat možnost rozhovoru za účelem společného projednání těchto otázek ve světle evangelia.

III. naše společná zodpovědnost v Evropě

◆ *Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími. (Mt 5,9)*

7. Spoluutvářet Evropu

V průběhu staletí se vyvinula Evropa, která se na rovině náboženské a kulturní vyznačovala převážně křesťanstvím. Selhání křesťanů současně způsobilo v Evropě a za jejími hranicemi mnoho zlého. Vyznáváme spoluzodpovědnost na této vině a prosíme Boha a lidi o odpuštění.

Naše víra nám pomáhá, abychom se poučili z minulosti a nasadili pro to, aby křesťanská víra a láska k bližnímu vyzařovaly naději pro morálku a etiku, pro vzdělání a kulturu, politiku a hospodářství v Evropě a na celém světě.

Církev podporují sjednocení evropského kontinentu. Bez společných hodnot není možné dosáhnout trvalé jednoty. Jsme přesvědčeni, že duchovní dědictví křesťanství představuje inspirující sílu k obohacení Evropy. Na základě naší křesťanské víry se nasazujeme pro humánnější a sociálnější Evropu, kde by platila lidská práva, základní hodnoty míru, spravedlnosti, svobody, tolerance, účasti a solidarity. Klademe důraz na hlubokou úctu k životu, na hodnotu manželství a rodiny, na přednostní službu chudým, ochotu k odpuštění a zvláště na milosrdenství.

Jakožto církve a jako mezinárodní společenství musíme čelit nebezpečí, že se Evropa rozvine v integrovaný západ a dezintegrovaný východ. Je třeba mít na zřeteli také rozdíl mezi severem a jihem. Současně je třeba zabraňovat jakémukoliv eurocentrismu a posilovat odpovědnost Evropy za celé lidstvo, zvláště za chudé na celém světě.

Zavazujeme se,
– že se vzájemně dohodneme na obsahu a cíli naší sociální zodpovědnosti a budeme dle možností společně zastupovat žádosti a vize církví vůči sekularizovaným evropským institucím;
– budeme bránit základní práva proti jakýmkoli útokům;
– že budeme odporovat každému pokusu o zneužití náboženství a církve pro etnické nebo nacionalistické účely.

8. Smířování národů a kultur

Rozmanitost regionálních, národních, kulturních a náboženských tradic vnímáme jako bohatství Evropy. Tváří v tvář četným konfliktům je úkolem církví, aby společně sloužily také smíření mezi národy a kulturami. Víme, že právě tak nezbytným předpokladem k tomu je pokoj mezi církvemi.

Naše společné úsilí je zaměřené na posouzení a řešení politických a sociálních otázek v duchu evangelia. Osobnost a důstojnost každého člověka vnímáme jako Boží obraz, a proto se zasazujeme o absolutní rovnocennost všech lidí.

Jakožto církve chceme v Evropě společně podporovat proces demokracizace. Usilujeme o mírové řešení na základě nenásilného řešení konfliktů. Odsuzujeme jakoukoliv formu násilí na člověku, zvláště na ženách a dětech.

Ke smíření patří podpora sociální spravedlnosti ve všech národech a mezi nimi, zvláště pak překonání propasti mezi chudými a bohatými a řešení problému nezaměstnanosti. Společně chceme přispět k tomu, aby vystěhovalci, uprchlíci a ti, kteří jsou bez domova, byli v Evropě přijati s důstojností hodnou člověka.

40 ZÁPAS O DUŠI

Zavazujeme se,

– že se postavíme jakékoli formě nacionalismu, která by vedla k ponižování ostatních národů a národnostních menšin, a budeme se nasazovat pro řešení bez násilí;

– posilovat postavení a rovnoprávnost žen ve všech oblastech života a podporovat rovnoprávné společenství žen a mužů v církvi a ve společnosti;

9. Ochrana stvořeného

Ve víře v Boží lásku, v lásku Tvůrce, s vděčností poznáváme dar stvoření, hodnotu a význam přírody. Se zděšením však vidíme, že dary země jsou vyčerpávány bez ohledu na jejich hodnotu, bez ohledu na jejich omezení a bez ohledu na dobro budoucích generací.

Chceme se společně nasadit pro trvalé životní podmínky pro celé tvorstvo. Ve zodpovědnosti před Bohem proto musíme společně uplatňovat a dále rozvíjet kritéria toho, čeho by lidé z hlediska vědeckého a technologického sice mohli dosáhnout, co však z etického hlediska dělat nesmějí. V každém případě je třeba, aby jedinečná důstojnost každého člověka měla přednost před tím, co je technicky realizovatelné.

Doporučujeme, aby byl v evropských církvích zaveden ekumenický den modlitby na ochranu stvořeného.

Zavazujeme se,

– že budeme nadále rozvíjet takový životní styl, ve kterém namísto vlády ekonomických a konzumních tlaků zdůrazníme odpovědné a trvalé životní kvality;

– podporovat světové církevní organizace a ekumenickou síť v jejich odpovědnosti za ochranu stvořeného.

10. Prohloubit společenství s židovstvím

Jedinečné pouto nás spojuje s izraelským národem, se kterým uzavřel Bůh věčnou smlouvu. Skrze víru víme, že naše židovské sestry a naši židovští bratři „zůstávají Bohu milí pro své otce. Vždyť Boží dary a jeho povolání jsou neodvolatelná“ (Ř 11,28–29). „Jim patří synovství i sláva i smlouvy s Bohem, jim je svěřen zákon i bohoslužba i zaslíbení,

jejich jsou praotcové, z nich rodem pochází Kristus“ (Ř 9,4–5).

Litujeme projevů antisemitismu, jako jsou výlevy nenávisti a pronásledování, a odsuzujeme je. Prosíme Boha o odpuštění za křesťanský antijudaismus a naše židovské bratry a sestry o smír.

Je nezbytně nutné, abychom skrze hlásání a učení, nauku a život našich církví uváděli ve známost hluboké pouto křesťanské víry a židovství a abychom podporovali spolupráci křesťanů a židů.

Zavazujeme se,

– že se postavíme veškerým projevům antisemitismu a antijudaismu ve společnosti a v církvi;

– že budeme vyhledávat a zintenzivňovat dialog s našimi židovskými bratry a sestrami na všech úrovních.

11. Rozvíjení vztahů s islámem

Již po staletí žijí v Evropě muslimové. V některých evropských zemích tvoří silnou menšinu. Odsud vycházely a vycházejí mnohé dobré kontakty a sousedské vztahy mezi muslimy a křesťany, také však hromadné výhrady a předsudky na obou stranách. Zakládají se na bolestných zkušenostech v historii i nedávné minulosti.

Chceme zintenzivnit na všech úrovních setkání křesťanů a muslimů, jakož i dialog mezi křesťanstvím a islámem. Zvláště doporučujeme vzájemné rozhovory o víře v jediného Boha a objasnění chápání lidských práv.

Zavazujeme se,

– že budeme k muslimům přistupovat s úctou;

– že se budeme spolu s muslimy podílet na společných záležitostech.

12. Setkání s jinými náboženstvími a světonázory

Pluralita náboženských přesvědčení, náhledů na svět a životních stylů se stala charakteristickým rysem evropské kultury. Východní náboženství a nové náboženské společnosti se rozšiřují a u mnohých křesťanů se setkávají s ohlasem. Je stále více lidí, kteří křesťanskou víru odmítají, dívají se na ni s lhostejností nebo jsou zastánci jiných světonázorů.

ZÁPAS O DUŠI 41

MODLITBA

Chceme brát vážně kritické otázky vůči nám a snažit se společně o jejich poctivé řešení. Současně je také třeba rozlišovat, se kterým společenstvím je dobré vést dialog a setkávat se a kterých je třeba se z křesťanského hlediska varovat.

Zavazujeme se,

– že budeme uznávat svobodu náboženství a svědomí každého člověka a společností a zasazovat se o to, aby mohli jak osobně, tak společně, soukromě či veřejně praktikovat své náboženství nebo světonázor při dodržování platného práva;

– že budeme otevřeni rozhovoru se všemi lidmi dobré vůle, sledovat společné záležitosti a svědčit o křesťanské víře.

Ježíš Kristus, Pán jediné církve, je naší největší nadějí na smíření a pokoj.

V jeho jménu chceme pokračovat na společné cestě v Evropě. Prosíme Boha, aby při nás stál se svým Svatým duchem.

◆ *Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého. (Ř 15,13)*

Jakožto předsedové Konference evropských církví a Rady evropských biskupských konferencí doporučujeme tento dokument 'Charta Oecumenica' jako základní text všem církvím a biskupským konferencím v Evropě k přijetí a k převedení do vlastního příslušného kontextu. S tímto doporučením podepisujeme tuto Chartu v rámci evropského ekumenického setkání, o první neděli po společných Velikonocích, v roce 2001.

Štrasburk 22. dubna 2001

Metropolit Jéremie, Předseda Konference evropských církví Kardinál Miloslav Vlk, Předseda Rady evropských biskupských konferencí

Pozn.: Do Konference evropských církví (KEK) patří většina ortodoxních, reformovaných, anglikánských, svobodných a starokatolických církví v Evropě. Rada evropských biskupských konferencí (CCEE) slučuje římskokatolické biskupské konference Evropy.

Americký kazatel Joe Wright byl požádán, aby zahájil nové funkční období kansasského Senátu modlitbou. Každý očekával obvyklé nic neříkající fráze, ale to co uslyšeli začínalo slovy:

Nebeský Otče, přicházíme dnes proto, abychom veřejně vyznali své hříchy, žádali odpuštění a hledali Tvé vedení a směr. Připomínáme si Tvá slova, která nás varují: *Běda těm, kdo říkají zlu dobro a dobru zlo, ... (Izajáš 5:20)* Ale to je přesně to, co děláme. Ztratili jsme duchovní rovnováhu a základní hodnoty jsme obrátili vzhůru nohama. Vykořisťujeme ty nejchudší mezi námi, ale říkáme tomu loterie. Odměňujeme lenivost, ale říkáme tomu sociální dávky v nezaměstnanosti. Zabíjíme naše nenarozené děti, ale říkáme tomu svoboda volby. Zastřelení jednoho z těch, kteří potraty provozují, považujeme za oprávněný čin. Zanedbáváme výchovu svých dětí a netrestáme je, protože budujeme jejich zdravé sebevědomí. Zneužíváme moc a nazýváme to politika. Dychtíme po majetku bližních, což považujeme za příležitost v tržním hospodářství. Zamořili jsme naši společnost a média oplzlostí, pornografií a říkáme tomu svoboda slova a projevu. Vysmíváme se hodnotám našich předků a nazýváme to osvíceností. Bože, zkoumej náš život, podívej se do našich srdcí, očišť je a osvoboď nás od každého pokušení. Amen!

Reakce byla okamžitá. Řada zákonodárců na protest opustila zasedání během modlitby. V dalších šesti týdnech volalo do kansasského sboru více než pět tisíc posluchačů, z nichž jen 47 reakcí bylo negativních. Mnozí žádali sbor, aby jim byla modlitba zaslána písemnou formou. Modlitba měla mezinárodní ohlas v Indii, Africe a Koreji. Znamý rozhlasový komentátor odvysílal modlitbu v pořadu „A tak končí můj příběh“. Reakce, která následovala patřila k těm největším.

42 ZÁPAS O DUŠI

DESET MALÝCH KŘEŠŤANŮ

- Deset malých křesťanů sedávalo pospolu ve sboru, jeden z nich se nelíbil kazatelovi a zůstalo jich devět.
- Devět malých křesťanů chodilo spát velmi pozdě, jeden z nich v neděli dospával a tak zůstalo osm.
- Osm malých křesťanů se vydalo úzkou cestou, ale jeden z nich se vydal zkratkou a zůstalo jich sedm.
- Sedm malých křesťanů mezi sebou štěbetalo jako kuřata, jednomu se nelíbily chvály a zůstalo jich šest.
- Šest malých křesťanů bylo činorodých, ale jeden z nich ztratil zájem a zůstalo jich pět.
- Pět malých křesťanů se blížilo k nebeským branám, ale jeden z nich si potřeboval odpočinout. Dál pokračovali čtyři.
- Čtyři malí křesťané byli pilní jako včelíčky, ale city jednoho z nich byly zraněny a tak zůstali tři.
- Tři malí křesťané si nevěděli rady jak dál, jeden z nich se začal věnovat sportovnímu fandění a zůstali dva.
- Dva malí křesťané a to už je naše říkanka u konce, měli natolik různé názory, že zůstal jen jeden.

Ptáte se, co zmůže jeden křesťan sám?
Například:

- Když pozve kamaráda na biblickou skupinku, už jsou dva.
- Když každý z nich získá jen jednoho, už jsou čtyři.
- Když čtyři horliví křesťané získají další čtyři, bude jich osm.
- Když osm křesťanů získá během roku další, jako ti předchozí, než se deset malých křesťanů ohlédne, mají sílu bratrů a sester, kteří jsou ochotní následovat, modlit se a sloužit, kteří se do běžné modlitebny ani nevejdou. Ta trocha námahy už stojí za to.

– Internetový folklór –

BOŽÍ LUD V ZMĚTKU DOBY

Najdôležitejšou vecou pre každého z nás je, aby správne pochopil, porozumel, čo nám Boh vo svojom Slove hovorí; nielen čo nám sľubuje, ale aj (ba najmä) pred čím nás vystríha a čo od nás žiada, k čomu nás vyzýva. Týka sa to teda aj otázky bdelosti, o ktorej sa tu tak naliehavo hovorí. Ak ju pochopíme, nemôžeme si nepoložiť ďalšie otázky: Aký to má praktický dosah pre náš život? Čo z toho všetkého, o čom sme si hovorili, vyplýva pre nás? Keď si uvedomujeme, že sa nachádzame v poslednej fáze druhého Adventu, keď pozorujeme všade navôkol známky posledných dní a veľkého odpadnutia – smrť kultúry, ohromujúci úpadok morálky, nenávisť, závisť, okrádanie, zdieranie, lúpeže, vraždy, nevídané rozšírenia smilstva všetkého druhu, bezbožnosti, šírenie pohanstva v krajinách s vyše tisícročnou kresťanskou tradíciou – čo máme robiť?

Máme azda prosiť Boha za odvrátenie toho, čo On sám povedal, že má prísť? To azda len nie! Veď to by bola vzbura, odporovanie Božiemu plánu, Jeho vôli.

Máme teda prosiť za to, aby aspoň zmiernil tie negatívne javy, čo nás obklopujú, a žiadať Ho o všeobecné prebudenie? Prosieť za tie veci je iste legitímne. No musíme si uvedomiť, že Boh je suverénny, On bude konať tak, ako On uzná za potrebné, nie ako mu azda my „radíme“. A nezabúdajme, čo nám v prorocstvách oznamuje: že v posledných dňoch príde ku všeobecnému odpadnutiu, a nie ku všeobecnému prebudeniu. Nakoniec zvíťazí Jeho spravodlivosť, bude nastolené Jeho kráľovstvo, ale cesty a metódy, ktoré k tomu použije, môžeme len tušiť na základe prorociev; tie sú však plné obrazov, ktoré interpretovať presne nedokážeme, a preto spôsob, akým Boh bude riešiť problémy tohto sveta, nás môže i prekvapiť. Tak, ako sa to stalo napr. prorokovi Abakukovi. V období pred odviečením izraelského národa do

ZÁPAS O DUŠI 43

babylonského zajatia boli totiž podobné pomery ako dnes: vládol neporiadok, nespravodlivosť, násilie. A tak prorok volal k Hospodinu:

◆ *Až dokedy budem, Hospodine, pokorne volať o pomoc, a nevyslyšíš? Kričím k tebe pre ukrutnosť, a nezachraňuješ. Prečo mi dávaš vidieť nepravosť, a prečo sa dívaš na trápenie? Zkaza a ukrutnosť je predomnou, a vzniká spor, dvíha sa svár. Preto zmeravel zákon, a súd nevychádza nikdy, lebo bezbožný obkľučuje spravodlivého; preto aj vychádza súd prevráten. (Abk 1, 2-4)*

A Boh odpovedá prorokovi, aby si nerobil starosti, „lebo hľa, vzbudím Chaldejcov, národ ľúty a rýchly, ktorý chodí na šíriny zeme, aby zaujal dedične príbytky, nie svoje.“ (Abk 1,6)

Tu sa Abakuk zháčil: „Ako môže Hospodin poslať na nás Chaldejcov (t.j. Babylončanov), keď oni sú oveľa horší ako my?

Boh má svoje spôsoby riešenia problémov. Nepotrebuje ľudských „poradcov“. Našou úlohou je plniť Božiu vôľu a nie radíť Mu. Veď jedine On vie, čo je skutočne účinné; preto nelieči rakovinu „mastičkou“, ale radikálne – „chirurgickým rezom“. Tak to vyriešil pri potope, podobne vtedy, keď zničil skazené mestá Sodomu a Gomoru, alebo keď dovolil Babylončanom (Chaldejcom) odvliečiť izraelský národ do zajatia, do otroctva.

Aj my sa môžeme spoľahnúť, že **určite vylietia neduhy dnešného sveta.** No beda skazenému ľudstvu, beda bezbožníkom a páchatelom zla i tým, čo zlo podporujú (napríklad aj tým, že ho tolerujú, že mlčia).

Našou úlohou je konať, čo od nás Boh žiada: Sumou Jeho zákona je **láska k Nemu – Bohu** (prejavujúca sa v úcte, bázni a poslušnosti) a **láska k blížnym** (prejavujúca sa v službe, v konaní dobra, v pomáhaní každému, kto pomoc potrebuje, a to samozrejme nie iba v oblasti hmotnej, ale aj duchovnej). Nemýľme si však kresťanskú lásku

k blížnym (k hriešnym ľuďom) s tolerovaním samotného zla, hriechu! Kresťan nesmie byť ľahostajný, tolerantný voči zlu, a nemá sa dištancovať od sveta, hoci je zlý, plný hriechu, hoci sa nachádza v „správe Satanovej“.

Niektro možno nebude mať jasno v otázke ako sa zachovať k „formovaniu šeliem“: bojovať proti nim, alebo si ich nevšimáť? Je isté, že obe šelmy (tá „zo zeme“ i tá „z mora“) sa sformujú, dospeli a ujmú sa moci, že globalizácia sveta i synkretizácia („ekumenizácia“) cirkví nakoniec „budú mať úspech“, hoci len dočasne, veď o tom jasne hovoria pro-roctvá zapísané v Božom slove. Teda ani my, kresťania, čo by sme sa ako namáhali, nezabráňime tomu, aby dočasne „zvíťazili“. Čo teda robiť? Rezignovať, či dokonca zaujať oportúnne stanovisko, podporovať tieto tendencie, snahy, aktívne sa v nich angažovať? V žiadnom prípade! To by bolo prejdenie do tábora Božieho nepriateľa, to by bola zrada! Musíme a chceme zostať vernými – boj dobojovať, beh dokončiť, vieru zachovať, a získať veniec spravodlivosti (2Tm 4,7-8), a preto je našou povinnosťou:

1. vedieť o čo ide – aký charakter, význam a budúcnosť má všetko to, čo sa v tomto smere vo svete deje
2. verejne sa od toho dištancovať
3. otvorene o tom hovoriť – vystríhať ľudí, otvárať im oči, vyzývať ich k bdelosti
4. zostať pevne stáť na pozícii Božích detí – v zmysľaní, v reči, v konaní

Pán Ježiš hovorí, že sme soľou zeme (Mt 5,13). Nepovedal: „vy ste med“, ale „**vy ste soľ zeme**“. Nie je teda kresťanským natierať medom to, čo potrebuje soľ. Mnohé javy v spoločnosti priam volajú po proteste kresťanov. Nesmieme sa vyhýbať kritizovaniu zla, veď sme soľou, ktorá má zabrániť rozkladu, hnilobe ale pritom – keď sa dostane do rany (a choré telo ľudstva je plné rán) – pravdaže i štípe, páli. A ak nás kritizujú, že „štípeme“, vieme, že to tak má byť, že to nariadil náš Pán.

Ježiš tiež povedal „**vy ste svetlo sveta**“ (Mt 5,14). Svetlo svieti na dobré i

44 ZÁPAS O DUŠI

zlé veci, odhaľuje ich, bráni teda tomu, aby sa v tme alebo prítmí skrývalo zlo. Preto svietme! To svetlo má, ako hovorí Pán Ježiš, svietiť aj preto, aby ľudia videli naše dobré skutky a oslavovali Boha (Mt 5,16) – je to v podstate výzva k **evanjelizácii činmi**, privádzaniu ľudí k Bohu príkladom – životom, hodným nasledovania. Sme takýmto svetlom? Ktosi nazval život kresťana „piatym evanjeliom“ ak toto ľudom neponúkame, mnohí odmietnu prijať aj to, čo je v „prvých štyroch“ Gándi sa údajne vyjadril, že si vysoko váži Krista a jeho učenie, ale kresťania, že ho sklamali; že by sa iste bol stal kresťanom, keby nebol poznal kresťanov. Ja nesúhlasím s týmto jeho výrokom: on totiž zrejme v skutočnosti nepoznal kresťanov – poznal iba takých, ktorí sa (neprávom) za kresťanov vydávali. A to je rozdiel!

Pán Ježiš Kristus nás žiada, aby sme nielen nezneužívali svoj talent, svoje schopnosti i vedomosti, ale aby sme ich ani nenechávali hľvieť. Máme ich dať do služby Boha. resp. toho, čo On schvaľuje (spomeňme si na podobnosť á o hrivnách, resp. mínach a talentoch – Mt 25, 14n; Jk 19, 11n). Kto vie o Bohu, a nesvedčí o ňom slovom, písomom alebo skutkami – nielen konaním tzv. „dobrých skutkov“, ale i poctivou prácou (umelec napr. poctivým, dobrým umením), – bude sa za to pred Bohom zodpovedať „Od každého, komu bolo mnohé dané, bude sa mnoho požadovať.“ (Lk 12,48)

Áno, **šírenie evanjelia je povinnosťou kresťanov!**

Je to posledný príkaz Pána Ježiša Krista, ktorý nám dal po svojom slávnom zmŕtvychvstaní, krátko pred odchodom k Otcovi: „*Chodte po celom svete, kážte evanjélium všetkému stvoreniu*“ (Mk 16,15)

A v čom spočíva to „kázanie evanjelia“? Pokúsme sa o odpoveď, pričom budeme vychádzať z dvoch zásadných biblických textov: „*Pokánie číňte a verte v evanjélium*“ (Mk 1,13) a „... tak Boh miloval svet, že svojho Jednorodného

Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.“ (J 3,16)

Evanjelium (radostná zvesť) sa skladá teda v podstate z troch častí:

1. Z oznámenia zlej správy: celý svet a každý človek v ňom sa nachádza v zúfalejšej situácii, doslova v smrteľnom nebezpečenstve, a to pre svoj hriech, lebo, ... *všetci zhrešili... a ... mzdou hriechu je smrť...* (R 3,23; 6.23). Preto **každý potrebuje robiť pokánie** (zmeniť svoje zmýšľanie, obrátiť sa k Bohu) a **má dôverovať Bohu** (iba Jemu a Jeho plánu záchrany človeka).

2. Z oznámenia vlastnej radostnej správy – Božieho zaslúbenia: „... aby nikto... nezahynul, ale mal večný život“.

3. Z oznámenia podmienky naplnenia a zaslúbenia: „nikto, kto verí v Neho“. Teda viera v Božieho Syna je tou podmienkou záchrany. A viera v Pána Ježiša Krista znamená: **nasledovať Ho** (Mk 8,34; J 12,26), t.j. snažiť sa Mu **byť vo všetkom podobným** (1 J 2,6), a svoj vzťah k Nemu dokazovať **plnením Jeho príkazov** (J 14, 21; 1J 2,3-4).

Vytrhnutie ktorejkoľvek časti, a hlásenie takého neúplného „evanjelia“, je zklamáním, zavádzaním, ktoré môže spôsobiť strašné tragédie: môže človeka priviesť do nešťastia v tomto živote, ale môže byť príčinou aj jeho večného zatraťenia.

M.B. Benjan
Cestou svetla č. 1/2006

NAPSALI JSTE NÁM

☒ *Vážený a milý přítelé,
včera mi přišlo poslední číslo ZOD.
I když třeba ne „naprosto se vším“ mohu
souhlasit, je časopis velmi poučný, pod-
nětný k přemýšlení, vyzývající k přehod-
nocení letitých postojů a k vnitřní korek-
tuře. A to potřebujeme! Téměř „jedním
dechem“ jsem si ho přečetl. Díky! Dnes
jsem také poslal malý příspěvek na
podporu vaší práce.*

E.W. – Prostějov

ZÁPAS O DUŠI 45

✉ *V mene Pánovom Vás veľmi srdečne pozdravujem a vyprošujem mnoho Božieho požehnania. Ste v mojom srdci už dávno a ja sa teším vždy na nové číslo skvelého Božieho časopisu. Ďakujem Pánovi za Vás a ďakujem i Vám. Práve dnes som dostala nové číslo a prečítala som si prvý článok, ktorý mi naozaj verne ozrejmil, prečo sa dnes Boh prejavuje v skrytosti. Nedávno mi zaviedli internet a teším sa, že mam možnosť bližšieho kontaktu s kresťanmi na Slovensku i v Čechách. Mam Vás veľmi rada. Šalom.*

D.Z.

✉ Dobrý den

Jmenuji se Vladimír Perman a jsem členem ECM. Velice často se připojuji na Vaše stránky a chtěl bych Vám tímto velmi poděkovat za práci, kterou děláte. Myslím, že Vaše stránky patří mezi to nejlepší, co se dá na internetu najít.

Kromě jiného mne velmi zaujalo audio Nového zákona. Velice rád bych si ho uložil do počítače, nebo zakoupil CD. Prosím o sdělení, jak Nový zákon stáhnout a uložit, nebo kde by bylo možné koupit CD. Děkuji za odpověď.

Mnoho úspěchů a Božího požehnání do další práce Vám všem Přeje Vladimír Perman.

Odpověď redakce:

Brzy bude na našich webových stránkách volně šiřitelné audio Nové Bible kralické ve formátu MP3.

✉ Požehnaný deň

a požehnanú prácu prajem všetkým v HCJB. Mám k vám jeden dotaz. Na stránke www.hcjb.cz máte umiestnený odkaz (Nová Zmluva-audio). Som veľmi vďačný za túto službu počutia Božieho slova prostredníctvom vášho portálu. Dvadsať rokov som pracoval zo susedom v jednej firme, nikdy nechcel rozprávať a už vôbec čosi čítať, čo malo spoločné z Bohom a vierou, „náboženstvom“ podľa jeho slov. V poslednom čase dostal cukrovku a stratil skoro úplne zrak. Teraz pri každej príležitosti ma oslovuje a chce rozprávať o Bohu a ako

on vraví o mojej viere a poznaní.

Veľmi rád počúva Božie slovo, však má to jeden problém. Jediný prehrávač v jeho domácnosti prehráva formát MP3, nemá internet, relácie-hovorene slovo som schopný mu vypáliť na nosič a prehráť, však z Novou zmluvou si neviem rady.

Prosím, je niekde dostupná Nová Zmluva vo formáte MP3, (vaše prevedenie) alebo ak je to možné, poraďte ako mu to zkonvertovať do daného formátu.

Veľmi pekne ďakujem za akúkoľvek odpoveď. Pán nech žehná vašu prácu.

Brat v Kristu Juraj Číž

✉ Ahoj Klárko a Pavle,

vytiskla jsem si z internetu Pavlovo vysílání a teď vždycky mamce do dopisu jedno přiložím. Moc mě zaujala Boží svrchovanost, sice člověk toho spoustu ví, ale nějak si to nechce připustit, jak je Boží vůle naprosto ve všem. Taky se mi líbí Nesmrtnost duše, to je taky skvělé vysvětlení, to jsem přečetla jedním dechem. Moc se mi líbí, že jsou všechny pořady, nejen audio, ale i napsané, že si to můžu vytisknout a podtrhávat. To víš, taky mám hlavu už děravou. Jinak mamka říkala, že vaše vysílání má na rádiu hrozně rušené, že to nějak nemůže chytit, což je škoda. Tak nevím, jestli to je tím, kde je a nebo jestli nemá dost silný přijímač.

Skype zatím nemám, budu si ho muset pořídit, jednou jsme to zkoušeli, ale nějak nám to nevzal počítač. No, taky nemám mikrofon, vlastně ani nevím, jak to přesně funguje. ... Napsala jsem toho už plno, takže se mějte, Bůh s Vámi.

– Eva K., Austrálie –

✉ Naši milí Steigerovi,

Tento týden jsem obdržel Váš Newsletter. Těšíme se z Vaší rozsáhlé služby a modlíme se za Vás. V rubrice Exit 316 mě velice zaujala poznámka kritiky pořadu z řad věřících, že sbory odmítají působení „para-church“ organizací. Měli jsme podobnou zkušenost i my. Zatímco

46 ZÁPAS O DUŠI

ti, kteří Ježíše neznají, si nás vážili a vždy ochotně poslouchali duchovní výklady Písma, někteří ze sboru jako by buď záviděli nebo s naším způsobem evangelizace nesouhlasili. Při diskusi jeden kazatel řekl přede mnou o misionářích: „Já už mám těch Američanů plné zuby.“ Jiný kazatel řekl, „Měli jsme ohromnou příležitost rozvíjet evangelizační práci hned po převratu, ale Američané to zvrzali.“ Nevím, do jaké míry to představuje realitu, ale skutečně existuje v církvi nejednota a vážné problémy. Zdálo se mi, že někteří věřící mají jakýsi pocit méněcennosti a chtějí si dokázat, že to sami zvládnou. Myslím, že velmi těžce přijímali některé moje kázání, které vyzývalo věřící k tomu, aby se otevřeli k nevěřícím ve svém okolí a vystoupili ven z hradiště. Ve sboru jsme byli přijati, ale někteří věřící, hlavně některé rodiny ve věku kolem 40-50 let, k nám nebyli moc otevření. Ale bez spolupráce ze zahraničí bude práce pro nevěřící v ČR dlouho kulhat. Tak to vidíme my podle našich zkušeností. Jinak, ale musím říct, že jsme měli podporu většiny.

Bůh Vám buď stále blíže a ať Vám dává nadšení a sílu k další službě.

– Markovi, Kanada –

✉ Milý Pavle,

přečetl jsem si v říjnovém ZODu článek Závazek miliónu „certifikovaných“ vůdců v rubrice Zaujalo nás. Mám za to, že bych měl reagovat. Chápu, že to je článek převzatý z portálu Granosalis, takže s jeho obsahem nemusíte nutně souhlasit, nicméně tím, že ho takto přetiskujete, dáváte najevo, že vůči němu pravděpodobně nemáte závažnější výhrady. Já ano, takže jsem se chtěl ozvat. Nevím přesně, co bylo záměrem ten článek otisknout, osobně mi to je trochu líto, že jste to tam dali, ale když se už stalo, tak jsem chtěl napsat. Pokud volím místy trochu ostřejší tón, není to proti vám, patří autorovi toho článku, kterého neznám. Přeji Boží vedení do vaší práce!

Nejdřív musím přiznat, že tomu článku asi ne zcela rozumím, ale to zřejmě

vychází z toho, že byl trochu zkrácen. Nebyl jsem si pak jistý, o kom autor mluví, když hovoří o pozitivní činnosti atd. Chci však velmi stručně reagovat hlavně na jeho zavádějící informace o tom, co dělá či podporuje Česká evangelikální aliance, v jejímž vedení jsem několik let zapojený. Rozumím tomu, že někomu se nelíbí školení, které pořádá EQUIP pod záštitou ČEA a má k němu své výhrady. Nemyslím si ale, že by ČEA podporovala „světský, manažerský styl vůdcovství založeného na multi-level marketingu“. Je však pravda, že věříme v princip duchovního násobení tak, jak to psal apoštol Pavel Timoteovi: Co jsi ode mne slyšel před mnoha svědky, svěř to věrným lidem, kteří budou schopni učit zase jiné. To je přesný opak toho, než jak autor píše, že degradujeme církve na soukromou firmu několika bohatých a nadaných manažerů. Upřímně řečeno mu v tom ne zcela rozumím.

Dále píše, že jsme fascinováni „církvním růstem (rozuměj růstem počtu členů)“. Nevím, odkud autor vzal tu myšlenku v závorce. Ano jsme fascinováni růstem: na prvním místě růstem křesťana jako jednotlivce v jeho vztahu s Bohem a ve zbožnosti, protože jsme byli povoláni být světlem a solí a věříme, že to je cesta k proměně společnosti; na dalším místě pak jsme fascinováni možnostmi růstu Kristova těla – církve. Proto také koordinujeme projekt Přirozený růst církve, který je zaměřen na růst sborů ve všech oblastech jejich života a služby, rozhodně nejen růst početní.

Chci se důrazně ohradit proti formulaci „vzrůstající vliv charismatického hnutí ve vedení ČEA“. Pokud by měl někdo pocit, že charismatické hnutí či cokoliv jiného válcuje vedení ČEA, rádi ho pozveme na jednání Rady ČEA, která je vrcholným orgánem aliance. Jednota, která tam je, vzájemné obohacování se jednotlivými sourozenci v Kristu jsem na podobném fóru těžko kde zažil, je to velmi vzácné a beru to jako velkou Boží milost. A i když se na jednání Rady moc nepozná, jestli je někdo z charisma-

tického či necharismatického tábora, tak pro úplnost dodávám, že z dvanácti členů jsou čtyři z „charismatických“ církví a osm z „necharismatických“, pokud to lze takto zjednodušit. Já se počítám mezi ty druhé.

A jestli někomu záleží na činnosti ČEA a chce, aby se ubírala správným, evangelikálním směrem, budeme rádi, když se stane jejím členem a bude se moci podílet na jejím nasměrování.

*Tomáš Chvojka, CB Praha Zbraslav
tomas.chvojka@znateho.cz*

DŮVOD K VDĚČNOSTI

- Jestliže jsi dnes ráno vstal a cítíš se více zdravý než nemocný, dostalo se ti více požehnutí než miliónu těch, kteří nepřežijí tento týden.
- Jestliže jsi dosud nezažil hrůzy války, osamělost ve vězení, agónii mučnickým nebo svíravou bolest hladu, jsi na tom lépe než 500 miliónů lidí ve světě.
- Jestliže se můžeš zúčastnit shromáždění věřících beze strachu z pronásledování, mučení a smrti, dostává se ti víc požehnutí než třem miliardám lidí ve světě.
- Jestliže máš peníze v bance nebo jen v peněžence a můžeš dát pár drobných někde na miskou, patříš mezi 8% nejbohatších na světě.
- Jestliže držíš hlavu zpříma, máš úsměv na tváři a pociťuješ věčnost, je to požehnutí. Hodně lidí by to mohlo tak prožívat, ale většinou to neumí.
- Jestliže můžeš někoho vzít za ruku, obejmout ho, nebo se alespoň dotknout jeho ramene, dostává se ti požehnutí, protože tak nabízíš uzdravující dotek.
- Přeji ti šťastný den. Spočítej všechna svá požehnutí a předej toto poselství dál, abys připomněl všem, z čeho všeho je možno se radovat.
Milan Szturc, milan.sz@email.cz

SLOVO Z REDAKCE

Naši milí čtenáři a příznivci, přejme vám do Nového roku mnohé Boží požehnutí a ochranu. Současně děkujeme za vaši čtenářskou věrnost a mnohé dopisy, které nás v této službě posilují a povzbuzují. Jsme rádi, že jsme mohli s vaší pomocí přinést Boží slovo i těm, kteří se na vydávání časopisu nemohou finančně podílet, ale rádi jej čtou. I letos jsme se rozloučili s řadou čtenářů, které si Pán povolal do svého nebeského domova. Na druhé straně jsme nové čtenáře získali, především ty internetové.

Letos vstupujeme do 20. roku naší spolupráce s redakcí Trans World Radio. Naše pořady můžete slyšet prostřednictvím Radia 7 – www.radio7.cz. Naše vánoční setkání s omlazenou redakcí TWR bylo inspirací a vzorem, jak předávat otěže do rukou pokračovatelům ve službě.

Již pět let připravujeme texty pro slovenské vysílání Rádia Lumen, které dále zpracovává a pro vysílání připravuje Milan Hudec a Mikuláš Zavilla. Oběma touto cestou děkujeme za obětavou službu. Připravujeme umístit na náš portál MP3 nahrávky Nové Bible Kralické, kterou je také možné zakoupit jako CD sadu v knihkupectví – Levné knihy, za skvělou cenu 299 Kč.

V příštím ZODu vám přineseme opět zprávu o tom, jak hospodaříme. Pokud potřebujete daňové potvrzení za vaše dary na duchovní činnost, napište nám. Ostatní dárce prosíme, aby s námi v zápase o duši vytrvali. Vyprošujeme Boží ochranu a požehnutí pro každého z vás.

Za redakci všem děkují,

Pavel a Klára Steigerovi a Jindra Suhomelová. Gabi Lauková zdraví z Walesu a Vláďa Dobiáš z Dublinu. Oba s námi dál spolupracují a jsou našimi nepostradatelnými pomocníky.

P.S.:

Omlouváme se, že jsme nepřinesli slíbený článek na téma Pornografie. Do uzávěrky nedošel. Snad příště.

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek a
případné připomínky adresujte na
<zod@hcjb.cz> nebo:**

Distribuce CZ

**HCJB – ZoD Distribuce
Pavel & Klára Steigerovi
Hošťálkova 1b
169 00 Praha 69 – Břevnov**

**Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou
Variabilní symbol je na Vaší etiketě**

Název účtu:

ZOD – HCJB World Radio

Číslo účtu:

KB Praha 1; Pobočka Pohořelec 22
96538621 / 0100

<http://www.hcjb.cz> nebo <http://www.reformace.cz>

**Pokud máte přístup na webové stránky • Sledujte denní zpravodajství
z křesťanského světa • Můžete poslouchat nebo si stáhnout několik
set audio pořadů nejen z produkce HCJB, ale i z produkce TWR •
Přečtěte si všechny ZODy od roku 1989 • Přečtěte si desítky úvah •
Podívejte se na vznikající složku s elektronickými knihami •
Ve složce o Ekvádoru najdete mnoho zajímavostí •
Chystáme pro vás video a další novinky**

**HCJB online vysílání na <<http://www.radio7.cz>>
každé pondělí od 8:30 do 9:00**

**HCJB online vysílání na <<http://www.lumen.sk>>
každou neděli od 10:45 do 11:00**

ZÁPAS O DUŠI © vydává ZOD – Zápas o duší, HCJB – World Radio
Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 69

Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi, Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 69

Tiskne PBtisk s.r.o., Prokopská 8, 261 01 Příbram VI

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ !**